

Utbildningsmaterial

Jaktprovsregler - 3

Med förtydliganden från regelträff i Upplands Väsby 2022-05-19

JAKTPROVSREGLER FÖR LÖSHUND ÄLG

KAPITEL 4: BEDÖMNINGSMOMENT MED BEDÖMNINGSFÖRESKRIFTER

2022-05-31 ver 2.0

4.1 Sök

(koeff 1,5)

- Sök innebär att hunden är ute i terrängen och att det är sannolikt att den söker efter älg.
- Bedömningsreglerna förutsätter att hunden har ett självständigt sökarbete. Hunden ska därför släppas i ett område där det inte förekommer färsk spår av älg.
- Släpp på färsk spår eller på älg inom synhåll är att hjälpa hunden och är inte tillåtet ([pkt 1.4](#)).
- Om hunden inte visar något sök avbryts provet efter 60 minuter.
- Inkallning under sök (mom 10 a) kan provas direkt vid släpp då hunden är i rörelseriktning från provgruppen. Kan även provas under "annan provtid" om man glömt tidigare under dagen.

4.1 Sök

(koeff 1,5)

- Om upptag sker under den första sökturen **ska** sök prövas senare under dagen förutsatt att hunden är åter till provgrupp inom 60 minuter efter arbets-/provtids slut, **förutsatt djuretiskt försvarbart sid 8 i regelbok** (kan dock inte prövas i mörker).
- Det räcker med en söktur och även inkallning sök (mom 10 a) kan prövas.
- Vid bedömning av tempo ska hänsyn tas både till före och den tid som gått åt till älgarbete (kap 2.2 - utbmtrl 2).
- Faktiskt presterade meter enligt GPS används vid bedömning.
- Söktur bedömd efter arbets-/provtid påverkar poäng i mom 1 och 2.

4.1 Sök

(koeff 1,5)

- Beslut om ev. traktbyte tas då hund kommit tillbaka till provgrupp.
- Bilanvändning för att ta kontakt med hunden under sök får endast ske vid följande tillfällen:
 1. Om det föreligger fara för hunden liv, eller skada för tredje man. Sökarbetet från senaste kontakt med provgrupp fram till hämtning med bil inte tas med i bedömning av hundens sök.
 2. Hunden konstateras ha övergett provgrupp dvs tidigast 90 minuter efter senaste kontakt.
 3. Om domaren konstaterar att hunden jagar annat vilt än älg

4.1 Sök

(koeff 1,5)

- Om domaren konstaterar att hunden jagar annat vilt än älg är det tillåtet kalla in hunden för fortsatt sökarbete (enligt Jaktförordningen ska hund som jagar ej tillåtet vilt eller "jagar på olämpligt sätt" snarast kopplas).
- Söktur där hunden jagar annat vilt redovisas i Provdata som "avvikande **händelse**" och ingår inte i bedömningsunderlaget för sök.
- Om hunden återvänder sedan den en gång förts bort (se 2.5 i regler och utb.mtrl 2) om avbrytande av prov.
- Bilanvändning redovisas i domarens berättelse och kryssmarkering i ruta Provdata.

4.1 Sök

(koeff 1,5)

- Ifall hundens prestation inte sammanfaller med någon av poängtabellens händelsebeskrivningar ska domaren sätta den poäng som denne anser relevant för den uppkomna situationen.
- Tydlig motivering ska framgå i domarens berättelse.
- Motivering och poängsättning prövas vid kollegiet.
- Poängtabell för [moment 1 Sök](#).
- Uttag och upptagssträcka gäller vid upptag under första söktur. Hunden tillgodoräknas poäng enligt tabellens poängkolumn två men momentet bedöms med K (ingår inte i genomsnittsindex).
- Obs poängavdrag om hunden har alltför långa sökturer.

4.1 Sök

(koeff 1,5)

- Följande ska läggas som grund för bedömningen av söknet:
 1. Sökmönster ([se tumregel](#)) obs nedslag om hund i närhet av provgrupp
 2. Tempo ([se tumregel](#)) hänsyn kan tas till terräng och tidigare älgarbete
 3. Sökturernas längd/sträcka enligt pejluppgift ([6.17](#))
 4. Längsta avstånd ([6.3](#) och [6.5](#)) från provgrupp under sökturen ([6.19](#))
(beräknat från platsen för provgruppens senaste kontakt med hunden).
- Bedömningen sker utifrån hundens prestation i genomsnitt för samtliga fyra kriterier under hela söktiden (gäller även K/UFS upptag första söktur).
- För varje söktur poängsätts respektive delkriterie var för sig.

4.1 Sök

(koeff 1,5)

- Följande ska läggas som grund för bedömningen av sök:
- Starkt/extremt avvikande **sökarbete**/söktur(er) ([6.21](#)) ska inte tas med i bedömningen (t ex då hunden jagar annat vilt eller tyst upptag som inte kunnat verifieras) - **redovisas som "avvikande händelse"** i Provdata.
- Samma hänsyn/tyngd tas till alla fyra kriterier när poäng sätts. Provdata räknar ut genomsnittsvärdet för momentet.
- Vid svår/brant terräng eller tungt före ([1.2](#) och [1.3](#)) ska domaren ta hänsyn till detta vid bedömning av tempo.
- För att sätta poäng och inte K krävs minst en söktur ([6.20](#)).

4.1 Sök

(koeff 1,5)

- Följande ska läggas som grund för bedömningen av söknet:
 - Sökturen/**sökarbetet** som leder till upptag redovisas för sig och ingår inte i bedömning av moment 1.
 - Om upptaget sker på söktur nr 2 kan sökarbetet fram till upptag ändå ingå i bedömningsunderlaget om detta ger en bättre bild av hundens sökarbete (mönster, tempo, avstånd, sträcka, tid).
 - Domaren ska motivera i sin berättelse hur beaktande av sökarbetet fram till upptag påverkat bedömningen.

4.2 Förmåga att finna älg

(koeff 0,5)

- Med förmåga att finna älg avses hundens förmåga att utnyttja sökturerna och sina sinnen effektivt för att finna älg.
- Typiskt för en hund med utmärkt förmåga att finna älg är att den hittar älgen snabbt och på långt avstånd, med hjälp av vindvittring.
- Effektiv spårning ska också anses som en utmärkt egenskap särskilt i svåra förhållanden.
- En självständig och effektiv förmåga att finna älgen snabbt, ska premieras. Förmåga att finna älg ska bedömas från det hunden släpps till dess den finner älg.

4.2 Förmåga att finna älg

(koeff 0,5)

- Upptag ([6.23](#)) är alla tillfällen då domaren med säkerhet har konstaterat upptag.
- Om domaren är osäker på om hunden jagat älg ("tyst upptag") eller inte när den kommer tillbaka till provgruppen, fortsätter provet som söktid.
- Sökturen kan i dessa fall ofta bli en starkt avvikande söktur ([6.21](#)).

4.2 Förmåga att finna älg

(koeff 0,5)

- Ifall hundens prestation inte sammanfaller med någon av poängtabellens händelsebeskrivningar ska domaren sätta den poäng som denne anser relevant för den uppkomna situationen.
- Tydlig motivering ska framgå i domarens berättelse.
- Motivering och poängsättning prövas vid kollegiet.
- Poängtabell för [moment 2](#) förmåga att finna älg.
- Moment 2 ska bedömas fristående men domaren ska i värderingen av hundens prestation ta hänsyn till kvaliteten i hundens sök dvs hur bra/effektivt hunden utnyttjat sina sökturer och sinnen för att faktiskt hitta älgen. När hunden har funnit ett spår eller en tydlig vittring har den i praktiken hittat älgen och då är det endast fråga om hur fort hunden är hos älgen.

4.2 Förmåga att finna älg

(koeff 0,5)

Förmåga att finna älg bedöms genom tid i relation till avstånd och följande fakta ska beaktas:

1. Söktider och söksträckor ([6.19](#), [6.20](#) och [6.21](#))
2. Upptagssträcka ([6.25](#)) samt längsta avstånd fågelväg från provgrupp under sök (uttaget) ([6.25](#)) till upptag, från den plats där sista söktur påbörjades till platsen där älgen hittades
3. Det totala avståndet fågelväg för provgruppens rörelse under söktiden, från platsen för släpp till gruppens position vid upptag. Används i relation till använd söktid (skogskort ruta D). Måttet avser mäta hundens förmåga att ta för sig ny mark/effektivitet i sök.

4.2 Förmåga att finna älg

(koeff 0,5)

Förmåga att finna älg bedöms genom tid i relation till avstånd och följande fakta ska beaktas – forts:

4. Förhållandet på terräng, väderlek och vindförhållanden
5. Utan PBP används uppskattat avstånd fågelväg från gruppens senaste kontakt med hunden fram till upptagsplats som grund för poängsättning. Även här ska hundens prestation i moment 1 beaktas vid poängsättning.

4.2 Förmåga att finna älg

(koeff 0,5)

- Som **definition på snabbt** används tumregler enligt nedan räknat på löp-/upptagssträcken till upptag.
- Om domaren anser att det är förhållanden som avsevärt försvårar för hunden att snabbt finna älgen i relation till där hunden släpptes, ska detta tydligt motiveras i domarens berättelse.
- I det fall förhållandena är sådana att hunden borde kunnat hitta älgen tidigare, speciellt om älgen står relativt nära provgruppen, så ska detta inverka på poängsättningen. **Detta gäller även då hunden, före upptag, flera gånger tidigare varit inom älgens uppehållsplats.**

4.2 Förmåga att finna älg

(koeff 0,5)

- Om upptag sker på första sökturen,
- Vid upptag på utmärkt avstånd ([6.5](#)), minst 800 meter på eget initiativ och snabbt, kan hunden tilldelas 10 poäng.
- Detta gäller även vid upptag med avstånd på minst 600 meter med ett uttag/största avstånd från provgrupp under sökarbetet fram till upptag på minst 800 meter samt upptagssträcka minst 1200 m, på eget initiativ och snabbt)
- Tillämpliga fakta 1 - 4 enligt ovan ska beaktas/ värderas vid poängsättning. Domaren ska i sin provberättelse redovisa på vilket sätt hundens prestation motiverar föreslagen poäng

4.2 Förmåga att finna älg

(koeff 0,5)

- **Inte hörbart upptag**, högst 8 poäng (kan vara högre poäng om man med säkerhet vet var upptaget skedde med hjälp av PBP).
- **Vid flera upptag** sätts poäng efter upptaget med bästa prestationen i moment 2.
- **Upptag på återgång** dvs upptag efter avslutat förföljande av älg gäller inte som bästa prestation i momentet.
- Tumregel fart löpsträcka (obs löpsträcka inte avstånd)
 - ✓ Snabbt: 125 - 150 m/min (7,5 - 9 km/tim)
 - ✓ Relativt snabbt: 80 - 100 m/min (5 - 6 km/tim)
- **Spårsök eller** svåra förhållanden upp till dubbla tiden.

4.3 Förmåga att ställa älg i upptaget (koeff 1,5)

- Med förmåga att ställa älg i upptaget menas hundens förmåga att få älgen att bli kvar på upptagsplatsen ([6.24](#)) eller i dess omedelbara närhet.
- Om upptaget sker på en öppen plats, öppet hygge eller en öppen myr, ska domaren inte reducera sin poänggivning om älgen väljer att uppsöka ett mer skyddande område/skogskant.
- En sådan förflyttning får inte vara mer än 500 m och ska ske direkt efter upptag, för att domaren ska kunna ge poäng som om älgen blev stående i upptagsområdet (skogskanten räknas då som upptagsplats **med radie 200 m**).

4.3 Förmåga att ställa älg i upptaget

(koeff 1,5)

- Skalltid på upptagsplats ([6.16](#)) är den tid domaren hör skall och bedöms enligt reglerna i moment 7. I moment 7 redovisas också reglerna för hur skalltid kan bedömas baserad på pejlinformation.
- Kravet på 90 minuters fast ståndskall avser sammanlagd tid ([6.14](#)) (inte krav på sammanhängande).
- Uppehåll i skallgivning med upp till 2 minuter godtas, förutsatt att skallet börjar igen på samma plats.
- Hur längre uppehåll än 2 minuter i skallgivning (brytning) ska hanteras beror på hundens agerande, se ([6.6](#) och [6.7](#)).

4.3 Förmåga att ställa älg i upptaget

(koeff 1,5)

- Om älgen flyr före 90 minuters skalltid och hunden förföljer för att sedan återkomma till samma plats och fortsätta skälla se skalltid upptagsplats ([6.16](#)).
- Normalt ska hunden skälla 90 minuter fast ståndskall innan domaren tar älgkontakt och ev. inkallning med följande stöt.
- Första stötning ([6.18](#)) får dock ske flexibelt med hänsyn till tillgänglig provtid. Detta för att ge önskad tid för att pröva moment 4 respektive moment 6.
- Domaren redovisar alternativ (både risker och möjligheter) för hundägare/förare som därefter tar beslut om när första stötning ska ske.

4.3 Förmåga att ställa älg i upptaget

(koeff 1,5)

- Ifall hundens prestation inte sammanfaller med någon av poängtabellens händelsebeskrivningar ska domaren sätta den poäng som denne anser relevant för den uppkomna situationen.
- Tydlig motivering ska framgå i domarens berättelse.
- Motivering och poängsättning prövas vid kollegiet.
- Poängtabell för [moment 3](#) förmåga att ställa älg i upptaget.

4.3 Förmåga att ställa älg i upptaget

(koeff 1,5)

Poängsättning vid flera upptag

- Vid flera upptag under dagen poängsätts momentet som genomsnitt av samtliga upptag.
- Sänkning av poäng ska inte göras för:
 - i de fall då upptaget sker i närhet av provgruppens bil eller annan konstaterad tydlig extern störning och där älgen flyr före det tio minuters sammanhängande fast ståndsfall har uppnåtts.
 - Forts nästa sida

4.3 Förmåga att ställa älg i upptaget

(koeff 1,5)

- Sänkning av poäng ska inte göras för - forts:
 - . Om hunden vid ett första upptag förvärvat utmärkt nivå (10 eller 9 poäng) i momentet men älgen flyr efter första stötning utan att ny omställning uppnås, kan provgruppen vid ett nytt upptag, som också blir ståndskall på upptagsplats, genomföra stötning efter 30 minuters fast ståndarbete. Detta för att kunna pröva moment 4 och 6 på andra upptaget inom tillgänglig arbets-/provtid.
 - . Om hunden vid nytt upptag skäller fast ståndskall på upptagsplats vid provtidens slut men skällt för kort tid för att domaren skulle kunnat pröva stöt och omställningsförmåga inom tillgänglig provtid.

4.4 Ståndskallets kvalitet

(koeff 1,5)

- Med kvalité avses andelen fast ståndskall ([6.8](#)) av hela älgarbetet. Ju längre fast ståndskall, ju större möjlighet att lyckas under praktisk jakt, förutsatt att hunden skäller så bra att det går komma nära ståndplatsen dvs uppnå närkontakt med älgen.
- Med begreppet ståndskallsarbete (4 poäng och mindre) menas utöver fast ståndskall även den del av älgarbetet vi hör gångstånd ([6.9](#))

4.4 Ståndskallets kvalitet

(koeff 1,5)

- Älgkontakt/skottillfälle ska sökas då hunden skäller fast ståndskall och i samband med stöt ([6.18](#)).
- Kriterier för älgkontakt se ([6.27](#)).
- Det räknas inte som älgkontakt om älgen självmant kommer förbi provgruppen i gångstånd eller förföljande.
- Älg som flyr av sig själv räknas inte som poänggivande stöt i detta moment, här krävs älgkontakt och stöt.
- Av provgruppen ofrivillig stöt (eller säkerställd extern stötning) räknas som poänggivande stöt.

4.4 Ståndskallets kvalitet

(koeff 1,5)

- Domaren i samråd med hundägaren/föraren avgör om inkallning [\(6.10\)](#) ska prövas vid älgkontakt och första stötning (domaren kan då pröva inkallning om hundägaren önskar detta).
- Inkallning prövas sedan vid varje omställning (efter två lyckade inkallningar görs inget fler inkallningsförsök).
- Vid normala förhållanden ska domaren försöka ta älgkontakt efter 90 minuter sammanlagt fast ståndskall, för att sedan stöta älgen.
- Om första stötning sker efter 110 minuters fast ståndskall eller mer ska domaren i sin berättelse redogöra varför stöt inte kunnat ske tidigare.

4.4 Ståndskallets kvalitet

(koeff 1,5)

- I de fall domaren måste planera provets framdrift med hänsyn till provtidens slut kan stötning genomföras före det 90 minuters fast ståndskallstid uppnåtts (för att på så sätt kunna pröva hunden i mom 4 och 6).
- Första stöt görs försiktigt, ungefär som en misslyckad ansmygning.
- Älgen ska flytta sig minst 100 m för att godkännas som stöt och omställning ([6.12](#)).
- Därefter kommande stötningar ska vara hårdare så älgen går i snabbare flykt.

4.4 Ståndskallets kvalitet

(koeff 1,5)

- För högsta poäng i mom 6 krävs att hunden efter de tre (3) stötningarna uppnått två (2) omställningar med minst 30 minuter och en omställning med minst 10 minuter sammanhängande fast ståndskall.
- Det är inget krav på att stötningarna/omställningarna ska ske i viss ordning utan det får ske "situationsanpassat".
- Domaren kan därför, efter samråd med hundägaren/föraren, genomföra stötning efter omställning med minst 10 minuters fast ståndskall.

4.4 Ståndskallets kvalitet

(koeff 1,5)

- Antalet älgkontakter kan tillgodoräknas med en älgkontakt per stötningstillfälle.
- Om det blir någon omställning med gångstånd före fast ståndskall kan domaren stöta flera gånger för att låta hunden försöka uppnå tre "rena" omställningar (kravet för 10 p. i mom 6).
- Om hunden uppnått tre rena omställningar (30/30/10) finns ingen anledning stöta mer, förutsatt att hunden uppnått kravet på förföljandesträcka, förutom för att pröva hundens förmåga till återgång.

4.4 Ståndskallets kvalitet

(koeff 1,5)

- Om hunden bryter [\(6.6\)](#) pågående skall och inte återupptar det fasta ståndskallet på eget initiativ utan stannar kvar hos provgruppen, kan provet fortsätta med att provgruppen följer hunden mot platsen för tidigare ståndskall för att se om hunden fortsätter skälla av egen vilja. Upprepade brytningar se [\(6.7\)](#)
- Skalltid är den tid domaren hör skall och bedöms enligt reglerna i moment 7. I moment 7 redovisas också reglerna för hur skalltid kan bedömas baserad på pejlinformation.

4.4 Ståndskallets kvalitet

(koeff 1,5)

- Ifall hundens prestation inte sammanfaller med någon av poängtabellens händelsebeskrivningar ska domaren sätta den poäng som denne anser relevant för den uppkomna situationen.
- Tydlig motivering ska framgå i domarens berättelse.
- Motivering och poängsättning prövas vid kollegiet.
- Poängtabell för [moment 4](#) ståndskallets kvalitet.
- Obs tabellens krav för poäng att både älgarbetstid och fast ståndskallstid ska vara uppfyllda.

4.4 Ståndskallets kvalitet

(koeff 1,5)

- Antalet älgkontakter/stötar räknas samman vid flera upptag.
- Det är poänggivande stötningar i mom 6 som också är poänggivande i mom 4. **Obs att undantaget då älg stöter sig själv inte är poänggivande i mom 4.**
- Maximalt en (1) älgkontakt per stötning av provgrupp eller extern stötning får tillgodoräknas.
- Maximalt en (1) stöt per omställning får tillgodoräknas.
- Vid flera upptag läggs antalet kontakter under dagen, då provgrp. är längre bort än **200** m från ståndplatsen, samman vid poängsättning.
- OBS poängavdrag om tre kontakter eller fler under dagen.

4.5 Vilja att förfölja flyende älg (koeff 0,5)

- Med vilja att förfölja flyende älg avses att hunden upptar förföljande av flyende älg och eventuellt får förnyad kontakt med den eller att hunden självant avbryter förföljandet.
- Med flyende älg avses: älg som provgruppen stöter, stötning av utomstående, älg som omedelbart flyr vid upptaget, flyr av sig själv under ståndskall eller av annan störning under älgarbete.
- Förföljande av flyende älg avser när älgens förflyttning sker i sken till dess hunden avbryter förföljandet eller får förnyat fast- eller gångstånd. Gångstånd är inte förföljande av flyende älg.

4.5 Vilja att förfölja flyende älg (koeff 0,5)

- Förföljande bedöms enligt flykt-/förföljandesträcka (färdad sträcka) ([6.17](#)).
- Återgång ([6.26](#)) till provgruppen ingår inte i förföljandesträcka utan redovisas fristående som återgångssträcka (bedöms i mom 10).
- Att hunden efter en kraftig stöt tar kontakt med provgruppen men genast och på eget initiativ upptar förföljandet ska inte inverka negativt på bedömningen.
- Om hunden inte upptar förföljandet på eget initiativ räknas det som att hunden bryter/inte förföljer ([6.6](#)). Domaren kan då besluta att provet fortsätter som sök under övrig provtid.

4.5 Vilja att förfölja flyende älg (koeff 0,5)

- Förföljande och återgång är poänggivande arbetstid (PA) och får under arbetstid endast avbrytas av hunden själv.
- Hundens återgång ska prövas tillräckligt (observera kraven för poäng i moment 10 f).
- Har hunden i sitt förföljande passerat livligt trafikerad väg, järnväg eller annan passage som medför fara för hundens liv, får provgruppen möta upp hunden vid faromomentet.
- Förutsatt att hunden visat återgång tillbaka till gruppen kan hunden tillgodoräkna sig detta som återgångssträcka.

4.5 Vilja att förfölja flyende älg (koeff 0,5)

- Det är också tillåtet att bevaka att hunden tar sig tillbaka över hindret och fortsätter sin återgång. Provggruppen återvänder då omgående tillbaka till utgångsplatsen.
- Sammanlagt förföljande = sammanlagda förföljandesträckor under ett enskilt upptag
- Enskild förföljandesträcka med omställning = förföljandesträckan från stöt tills hunden ställer om älgen till omställning (minst 10 min sammanhängande fast ståndskall)

4.5 Vilja att förfölja flyende älg (koeff 0,5)

- Ifall hundens prestation inte sammanfaller med någon av poängtabellens händelsebeskrivningar ska domaren sätta den poäng som denne anser relevant för den uppkomna situationen.
- Tydlig motivering ska framgå i domarens berättelse.
- Motivering och poängsättning prövas vid kollegiet.
- Poängtabell för [moment 5](#) vilja att förfölja flyende älg.
- Obs nytt att en enskild förföljandesträcka mellan två omställningar kan ge utmärkt poängnivå.

4.5 Vilja att förfölja flyende älg (koeff 0,5)

- Vid flera upptag ska momentet poängsättas efter bästa upptaget.
- Vid flera upptag ska sammanlagd förföljandesträcka/färdad sträcka för det enskilda upptag som har längst förföljandesträcka noteras i Provdata.
- I Provdata noteras också längsta enskilda förföljandesträcka från upptag/stötning utan att hunden når ny kontakt med älgen (skäller fast eller gångstånd).
- Domaren ska i sin provberättelse redovisa fakta om långt förföljande (över 10 km) där hunden inte får stopp på älg.

4.6 Förmåga att ställa flyende älg (koeff 1,5)

- Med hundens förmåga att ställa flyende älg menas hundens förmåga att ställa om flyende älg och skälla nytt sammanhängande fast ståndskall/omställning (minst 10 minuter).
- Med flyende älg menas älg som flyr efter stötning av provgruppen eller av annat folk i markerna, trafik eller liknande orsaker.
- Gångstånd är inte flyende älg.
- Förflyttning måste vara minst 100 m och hunden måste skälla nytt sammanhängande fast ståndskall/omställning i minst 10 min.

4.6 Förmåga att ställa flyende älg (koeff 1,5)

- För att hundens förmåga att stanna och ställa om flyende älg skall provas tillräckligt, ska gruppen stöta älgen upprepade gånger.
- Vid första försöket ska älgen stötas försiktigt och på tillräckligt avstånd (som en misslyckad ansmygning).
- Följande gånger älgen skräms iväg skall det göras kraftigare, i avsikt att få älgen i snabbare flykt (anpassas efter älgens reaktion i första stötningen).

4.6 Förmåga att ställa flyende älg (koeff 1,5)

- Domaren får acceptera om det blir gångstånd (dvs ingen flyende älg) vid första stötningen, bara förflyttningen är minst 100 m.
- Därefter kommande stötningar ska resultera i mätbar flyktsträcka dvs minst 100 m flyende älg.
- Maximalt en (1) poänggivande omställning ([6.12](#)) per stötningstillfälle kan tillgodoräknas.
- Om hunden stoppar älgen men älgen flyr på nytt med nya stopp är det den längsta sammanhållna fasta ståndsfalltiden som tillgodoräknas som poänggivande omställning för den stötningen.

4.6 Förmåga att ställa flyende älg (koeff 1,5)

- Ifall hundens prestation inte sammanfaller med någon av poängtabellens händelsebeskrivningar ska domaren sätta den poäng som denne anser relevant för den uppkomna situationen.
- Tydlig motivering ska framgå i domarens berättelse.
- Motivering och poängsättning prövas vid kollegiet.
- Poängtabell för [moment 6](#) förmåga att ställa flyende älg.

4.6 Förmåga att ställa flyende älg (koeff 1,5)

- Antalet stötningar/omställningar räknas samman vid flera upptag.
- Det ska finnas en stötning av provgrupp (**eller tydlig extern**) före varje poänggivande omställning.
- Längsta omställning mellan stötningarna gäller som poänggivande omställning.

4.6 Förmåga att ställa flyende älg (koeff 1,5)

- Undantagsvis kan under provdagen godkännas **en** (1) poänggivande omställning även om stötning inte skett av provgruppen **eller tydlig extern störning** (dvs älgen flyr av sig själv).
- Förutsättning för undantaget är att älgen, flyr under pågående fast ståndskall och att hunden fram till flykten har skällt minst 30 minuter sammanhängande fast ståndskall för att sedan ställa om älgen till en ny omställning (minst 10 minuter).
 - ✓ Om älgen går undan i gångstånd före flykt är stötning inte OK.
 - ✓ Om älgen flytt «i sken» men saktar ner farten till gångstånd före nytt fast stånd/omställning är stötning OK.

4.7 Skalltid (koeff 1,0)

- Skalltiden för fast- eller gångståndsskall med en minuts noggrannhet.
- Tid för gångstånd får maximalt räknas med samma minutantal som hunden skällt antal minuter i fast stånd.
- I det fall indikator/pejlmärkning visar att hunden har fast ståndsskall men provgruppen inte kan höra hunden skälla, ska gruppen förflytta sig så att domaren fysiskt kan höra hunden.
- Förutsatt att pejlen visar att hunden är kvar på samma ställe/ståndplats då domaren hör hunden får skalltid räknas från första ståndskallsmärkning.

4.7 Skalltid (koeff 1,0)

- Gångstånd får dömas via pejlinformation/skallindikator förutsatt att det kan säkerställas genom uppringning och kontroll av att hund skäller även om domaren inte fysiskt kan höra hunden skälla.
- Även i dessa fall ska provgruppen komma i läge så att skallen kan höras fysiskt **och säkerställa att det är älg hunden skäller på.**
- Poängberäkningen görs enligt nedanstående tabell (obs krav på 30 minuters intervall från 8 till 9 och 10 poäng 190/220 minuter).

Skall tid i min	0	20	40	60	80	100	120	140	160	190	220
Poäng	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

4.7 Skalltid

(koeff 1,0)

- Inget upptag K.
- Inga avdrag gör för pauser understigande två (2) minuter.
- Vid flera upptag under dagen sammanräknas skalltiderna.
- Om den sammanlagda skalltiden understiger 20 min. ges 0 poäng.

4.8 Skallets hörbarhet

(koeff 0,5)

- Vid bedömning av skallets hörbarhet ska hänsyn tas till väder/vind, snö och terrängförhållanden.
- Bedöms i första hand och i huvudsak vid fast stånd.
- Endast fysisk bedömning (dvs ej bedömning via pejl eller telefonavlyssning).
- Hörbarheten ska testas tillräckligt dvs vid upprepade tillfällen och under hela provtiden.

4.8 Skallets hörbarhet

(koeff 0,5)

Skallets hörbarhet poängsätts enligt följande:	Poäng
Utmärkt hörbarhet	9 – 10
Mycket bra hörbarhet	7 – 8
Bra hörbarhet	5 – 6
Godtagbar hörbarhet	3 – 4
Dålig hörbarhet	1 – 2
Skalltiden understiger 20 minuter	K
Inget upptag	K

4.8 Skallets hörbarhet

(koeff 0,5)

- Det krävs minst 20 min skalldid för att prestation i momentet ska bedömas.
- Det krävs att hunden skällt minst 90 minuter fast ståndskall för att kunna tilldelas utmärkt prestation (9 – 10 poäng) i mom 8. **Skalldid i mörker får tillgodoräknas.**
- Medeltalet av räkningarna läggs som grund för poängsättningen.

4.9 Skallets täthet och täckning (koeff 0,5)

- Momentet ska pröva hundens skalltäthet och täckning dvs förmågan att skälla jämnt och utan uppehåll.
- Ju bättre skall desto enklare att kunna komma nära ståndskalet.
- Bedöms endast vid fast stånd och endast fysisk bedömning (dvs inte via pejl eller telefonavlyssning).
- Räkning av antalet skall ska göras under hel minut och återkommande gånger under hela provtiden.

4.9 Skallets täthet och täckning (koeff 0,5)

- Med **skalltäthet** menas antalet skall per minut, **kontrolleras vid goda ståndskallsarbeten** (t ex inte när hunden tystnar korta stunder för att den blir jagad av älgen på ståndplatsen)
- Med **skallets täckning** menas att skallet är jämnt, fortlöpande och utan uppehåll

4.9 Skallets täthet och täckning

(koeff 0,5)

Skallets täthet och täckning poängsätts enligt följande:	Poäng
Skalltäthet över 70 skall/min skallet jämnt, utan uppehåll	10
Skalltäthet 60 - 70 skall/min, skallet jämnt utan uppehåll	9
Skalltäthet 60 - 70 skall/min, något periodiskt godtas	7 – 8
Skalltäthet 50 - 60 skall/min, repriser med korta uppehåll godtas	5 – 6
Skalltäthet 40 - 50 skall/min, repriser med störande uppehåll godtas	3 – 4
Skalltäthet 20 - 40 skall/min, eller repriser med långa uppehåll	2
Skalltäthet under 20 skall/min	1
Skalltiden understiger 20 minuter	K
Inget upptag	K

4.9 Skallets täthet och täckning (koeff 0,5)

- Det krävs minst 20 min skalldid för att prestation i momentet ska bedömas.
- Det krävs att hunden skällt minst 90 minuter fast ståndskall för att kunna tilldelas utmärkt prestation (9 – 10 poäng) i mom 9. **Skalldid i mörker får tillgodoräknas.**
- Medeltalet av räkningarna läggs som grund för poängsättningen.
- Jämnhet och täckning i skallgivningen är lika viktig som skalldätheten och ska ges lika stor vikt vid bedömningen.

4.9 Skallets täthet och täckning (koeff 0,5)

Jämnt utan uppehåll: hunden skäller hela tiden så provgruppen skulle kunna närma sig ståndet utan att stanna upp (förutom då älgen jagar hunden eller då hunden går mellan flera älgar).

Något periodiskt: hunden skäller relativt jämnt utan uppehåll stor del av tiden men tidvis uppehåll i skallgivningen. Om uppehållen är lätta eller svåra att förutse ska påverka bedömningen.

Repriser: hunden skäller ett antal (ofta snabba) skall för att sedan vara tyst och därefter ny likartad skallserie med ny tystnad. Uppehållen kan vara lätta eller svåra att förutse och ska påverka bedömningen. Uppehållens längd ska också påverka bedömningen.

- Antalet skall per minut ska anges i Provdata.

4.10 Lydnad och samarbete

(koeff 1,0)

Momentet prövar

- Dels hundens förmåga att på eget initiativ hålla kontakt med föraren (samarbete)
- Dels hundens vilja att följa de uppmaningar och kommandon som föraren ger (lydnad).

4.10 Lydnad och samarbete

(koeff 1,0)

- Hundens egen vilja till kontaktsökande/samarbete bedöms vid tre olika situationer.
 1. Under hundens sök dvs att den återkommer till provgruppen under sitt sökarbete/sökturer.
 2. När provgruppen befinner sig i ståndplatsens närhet (inom 200 m från ståndskallet) Vid kontaktbesök på ståndplatsen ska domaren försöka bilda sig en uppfattning om hur hunden samarbetar/underlättar för att provgruppen ska kunna ta skottillfälle/älgkontakt (obs inget krav kopplingsbar)
 3. Förmåga/vilja till återgång till provgruppen efter det hunden slutat förfölja flyende älg.

4.10 Lydnad och samarbete

(koeff 1,0)

- Observera att det är sträcklängden på återgången som är poänggrundande, alltså inte förföljandesträcken.
- Om hunden under älgarbetstiden självmant bryter/tar kontakt med provgruppen under den tid gruppen inväntar skalltid dvs oftast på längre avstånd från ståndplatsen än 200 m, noteras dessa kontaktbesök.
- Tre (3) kontaktbesök medför poängsänkning. Regeln gäller både före och efter 90 minuters fast ståndskall men gäller inte då skottillfälle/älgkontakt aktivt söks och hunden är medveten om provgruppen eller återkommer efter att ha förföljt älg.

4.10 Lydnad och samarbete

(koeff 1,0)

- Normalt ska första inkallning ske efter 90 minuters skalltid och före 150 minuter. Hundföraren bestämmer när inkallning ska ske.
- Observera reglerna för hämtning med bil. Hunden ska visa förmåga till återgång. Återgång är poänggivande arbetstid och får inte avbrytas av andra än hunden... **men se nästa bild**

4.10 Lydnad och samarbete

(koeff 1,0)

- Det är tillåtet att hämta/möta hunden förutsatt att den redovisat återgång i sina bakspår i minst 2 km.
- Om hunden under sin återgång inte tidigare passerat någon bilväg (typ skogsbilväg) ska domaren normalt pröva hundens förmåga till vägövergång före det hunden möts upp.
- Viker hunden av längs väg dvs avviker från sina bakspår ska domaren avvakta för att kunna bedöma om hunden är på väg att gena tillbaka eller på väg att överge provgruppen.

4.10 Lydnad och samarbete

(koeff 1,0)

- Återgång mäts som den sträcka hunden tillryggalagt från avslutat förföljande fram till återkomst till provgrupp (oftast till den plats där sista stötning genomfördes av provgruppen).
- Domaren ska förvissa sig att hunden har samarbete i form av återgång, det är alltså inte tillåtet att hämta hunden, såvida det inte är fara för hundens liv eller tredje persons egendom.

4.10 Lydnad och samarbete

(koeff 1,0)

- Om hunden skäller fast ståndskall vid provtids slut gäller mom 10 e. för avslut av provet.
- Detta även om inkallningsförsök efter provtids slut resulterar i flyende älg.
- Stötning för att pröva hundens återgång enligt mom 10 f. kan inte ske efter provtidens slut.
- Obs också att stöt med prövning av återgång inte kan ske efter mörkrets inbrott (se 2.3).

4.10 Lydnad och samarbete

(koeff 1,0)

- Ifall hundens prestation inte sammanfaller med någon av poängtabellens händelsebeskrivningar ska domaren sätta den poäng som denne anser relevant för den uppkomna situationen.
- Tydlig motivering ska framgå i domarens berättelse.
- Motivering och poängsättning prövas vid kollegiet.
- Poängtabell för moment 10 (innehåller förtydliganden) lydnad och samarbete.
- OBS poängavdrag om fler än tre kontaktbesök då provgruppen inte söker skottillfälle (inom 200 m).

4.10 Lydnad och samarbete

(koeff 1,0)

- För att få tre (3) poäng i delmom. 10 c måste alla inkallningsförsök vara lyckade. Vid lägre poäng är det ok med misslyckade inkallningar
- I delmomenten 10 a (under sök) och 10 e (lydnad vid provets slut – "annan söktid") är det ok med misslyckade inkallningar.
- Vid hämtning med bil ges 0-poäng (inte K) och detta kan inte förbättras senare eller tidigare under dagen.
- OBS att hund ska vara kopplingsbar för att inkallningen ska vara lyckad (skillnad med prövning av självständiga kontaktbesök som avser samarbete)

4.10 Lydnad och samarbete

(koeff 1,0)

- Vid flera återgångar under provdagen ges poäng i delmom. 10 f för bästa återgång under provdagen. Tre alternativa avslut av prov:
 1. Hund som vid provtidens slut är ”i förföljande eller ”i återgång” och vars förmåga till återgång inte har prövats tidigare under provdagen prövas fullt ut enligt 10 f.
 2. Hund som tidigare under provdagen redan redovisat förmåga till återgång men som vid provtidens slut är i ”i förföljande” eller ”i återgång” och inte hinner tillbaka inom 60 minuter efter provtids slut, tilldelas poäng motsvarande bästa återgång under dagen.
 3. Om hund vid provtids slut är i ”sök under övrig provtid/ IPA”, dvs att hunden redan tidigare under provdagen redovisat förmåga till återgång, så avslutas provet vid provtids slut. Hunden tillgodoräknas poäng motsvarande bästa återgång under provdagen.

4.10 Lydnad och samarbete

(koeff 1,0)

- Om hunden bedöms ha goda möjligheter att efter avslutat förföljande söka sig tillbaka till ägaren, men ändå inte lyckas eller gör något godtagbart försök, ska den tilldelas 0 p i 10 f.
- Motiveras i provberättelsen. Samma gäller i de fall hunden lämnar provgruppen med att uppsöka gårdar, bilen eller liknande.
- Hund som skäller gångstånd fram till naturhinder, bryter där och återkommer till provgruppen tilldelas poäng för återgång enligt poängtabellens 10 f.

4.10 Lydnad och samarbete

(koeff 1,0)

- Om hunden hämtas med bil med hänsyn till fara för hundens liv eller skada för tredje person, tilldelas den förtjänstpoäng hunden förvärvat/-ar) före eller efter hämtningen.
- Om provgruppen med anledning av fara för hundens liv möter upp hunden då den efter förföljande är på väg tillbaka till "faroplatsen" (typ livligt trafikerad väg, järnväg etc.) tillgodoräknas hunden den återgångssträcka den presterat fram till "faroplatsen".
- Observera att detta skiljer sig från regeln då hundens älgarbete avbryts vid "faroplatsen", då hunden får tillgodoräkna sig den förtjänstpoäng den presterat före eller efter hämtningen.

4.10 Lydnad och samarbete

(koeff 1,0)

- Hund som efter avslutat förföljande genar tillbaka till platsen för senaste kontakt med provgrupp, oftast platsen för senaste stötning, ska det betraktas som mycket effektiv återgång.
- Är hunden tillbaka inom den tidsfrist som motsvarar 100 m/minut räknat på förföljandesträcka efter senaste stötning/kontakt, tilldelas hunden motsvarande poäng. Se bild [\(6.26\)](#) återgång.

Slut på bildspel ... efter detta referensbilder

(Tryck esc för avslut)

6.1 Användande av bil

Se avsnitt tekniska hjälpmedel (punkt 1.4.3 ”motorfordon” och mom 1 sök).

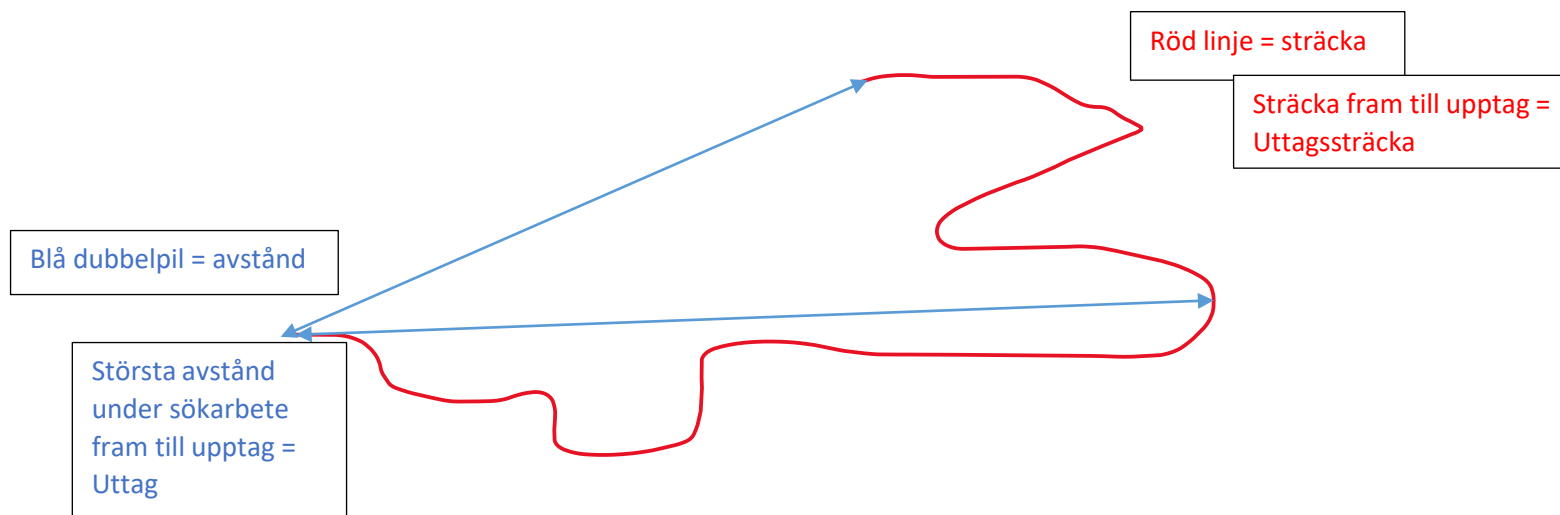
Om provgruppen använt bil under provtid för att kunna bedöma hunden rättvist ska detta klart framgå av domarens berättelse och markering av ”kryssruta” i Provdata.

6.2 Arbetstid (älgarbetstid)

- Med älgarbetstid menas den tid då hunden självständigt arbetar med älg från det hunden hittat älg.
- Fast- och gångståndsskall, förföljande och återgång till provgrupp ingår i poänggivande arbetstid (PA).
- Om hunden gör avbrott i älgarbetet som är längre än två (2) minuter räknas detta som brytning
 - Tex kommer till provgruppen och stannar kvar innan den, på eget initiativ, återgår till älgarbete
 - eller avbryter ståndskall alternativt förföljande/återgång för att uppsöka gårdar, tamdjur, eller på annat sätt tydligt avbrutit sitt älgarbete etc.
- Den tiden ingår inte i "poänggivande arbetstid" (PA) utan redovisas som "icke poänggivande arbetstid" (IPA).
- Älgarbetstid kan pågå 60 minuter efter mörkrets inbrott men då endast ett fåtal moment som kan poängsättas. (se 2.3)

6.3 Avstånd

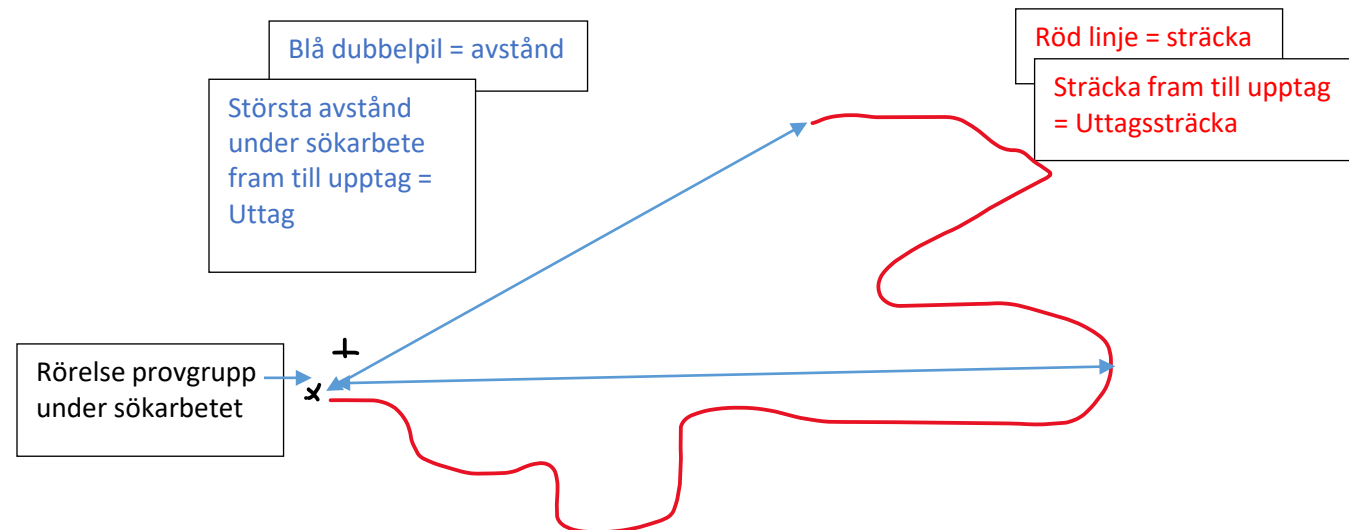
- Med avstånd avses i provreglerna avståndet mätt med GPS som "fågelväg/luftlinje".
- Vid bedömning utan GPS är avstånd ett av domaren uppskattat avstånd "fågelväg/luftlinje".
- OBS skilj på begreppen avstånd (fågelväg) respektive sträcka (färdad sträcka).
- Avstånd anges med noggrannhet per närmaste 50-metersintervall.
- Sträcka mäts per 100 metersintervall.

[Åter till 4.1 Sök](#)

6.4 Avstånd från provgrupp under sök

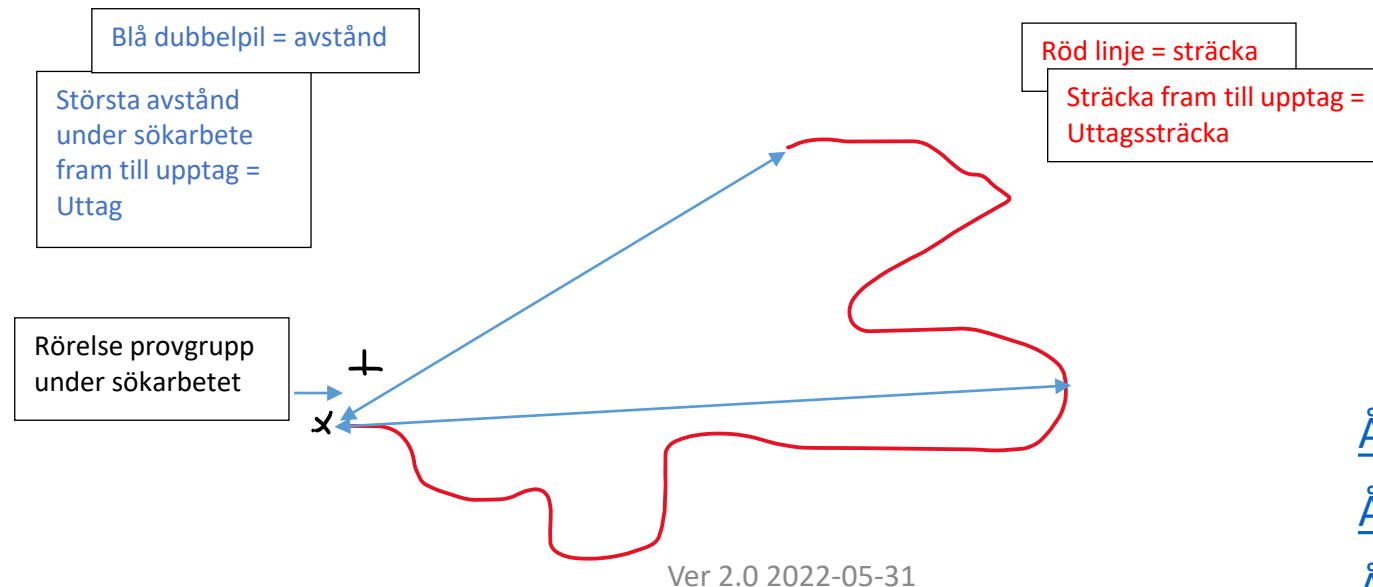
- Största avstånd under sök (mom 1) är det längsta avståndet mellan provgrupp och hund, mätt fågelväg, som uppstår under respektive söktur (kom ihåg att lägga till ev. rörelse av provgrupp under sökturen).
- Vid upptag under första söktur mäts avståndet som längsta avstånd "uttag" under sökarbetet fram till upptaget.

[Åter till poängtabell mom 1 Sök](#)

6.5 Avstånd upptagsplats

- Avståndet mätt fågelväg från den plats där provgruppen senast hade kontakt med hunden och till den plats hunden har upptag.
- Det är viktigt att domaren kommer ihåg att ta hänsyn till det avstånd gruppen förflyttat sig efter senaste kontakt med hund och inte endast avstånd enligt GPS från provgrupp till hund då upptaget kommer.
- Avstånd till upptag på återgång, efter avslutat förföljande av älg, är inte poänggrundande avstånd i mom 2.

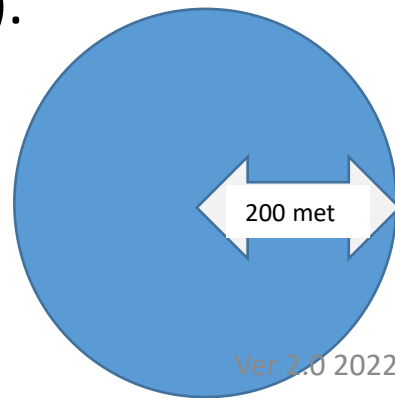
[Åter till 4.2 Förmåga finna älg](#)

[Åter till 4.2 avstånd upptagsplats](#)

[Åter till poängtabell mom 2](#)

6.6 Brytning

- Brytning definieras som att hunden, utan uppmaning, avbryter skallgivning under älgarbete och tar kontakt med provgruppen då provgruppen är på avstånd/ utanför ståndsplatssområdet (radie 200 m).
- Om hunden tystnar mer än två minuter, utan att komma till provgruppen, blir det uppehåll i skalltid.
- Om hunden kommer till och stannar kvar hos gruppen mer än två minuter (återvänder inte omedelbart till älgen) betraktas kontaktbesöket som brytning och då blir det uppehåll i både skalltid ([se 6.15](#)) och tid för poänggivande arbete (PA).
- Provtiden löper på även under tiden för kontaktbesöket/brytningen (IPA).
- Om hunden är tyst mer än två minuter men är kvar i älgens närhet blir det uppehåll i skalltid men inte arbetstid (PA).

Ver 2.0 2022-05-31

[Åter till 4.3 Ståndskall upptagsplats - uppehåll](#)

[Åter till 4.4 Ståndskallets kvalitet](#)

[Åter till 4.5 Förföljande](#)

[Åter till 6.11](#)

6.7 Brytning – upprepade brytningar hur agera

- Om hunden bryter flera gånger under provet får det inverkan på bedömningen av flera moment. Mom 3, 4, 5 och 6 påverkas och domaren måste fatta beslut om hur provet ska drivas när brytningar uppstår.

Moment 3. (ståndskall på upptagsplats – se även [\(6.16\)](#))

- Om hunden efter brytning inte återupptar det fasta ståndskallet på eget initiativ utan stannar kvar hos provgruppen, upphör poänggivande skalltid/upptagsskall enligt moment 3.
- Provet kan fortsätta med att provgruppen följer hunden mot platsen för tidigare ståndskall för att se om hunden återupptar älgarbetet (kom ihåg att det är poänggivande stötningar i mom 6 som är poänggivande stötningar i mom 4).
- Fortsätter hunden skälla självständigt efter ”ledsagning” fortsätter bedömning av övriga moment. Händelsen redovisas i domarens berättelse.

6.7 Brytning – upprepade brytningar hur agera forts..

Moment 4. (ståndskallets kvalitet)

- Om hunden vid upprepade tillfällen visar tydlig ovilja att fortsätta skälla på eget initiativ kan domaren, i samråd med föraren/ägaren, besluta om traktbyte/alternativt att gå åt annat håll och att provet fortsätter som ”sök under övrig provtid”/IPA.
- Traktbyte sker utan uppehåll av provtid/icke poänggivande arbetstid.

Moment 5 (vilja att förfölja)

- Att hunden efter en kraftig stöt tar kontakt med provgruppen men genast och på eget initiativ upptar förföljandet ska inte inverka negativt på bedömningen.
- Om hunden inte upptar förföljandet på eget initiativ räknas det som att hunden bryter/inte förföljer. Domaren kan då, i samråd med föraren/ägaren, besluta att provet fortsätter som ”sök under övrig provtid”. Traktbyte sker utan uppehåll av provtid.

Forts nästa bild

6.7 Brytning – upprepade brytningar hur agera forts..

Moment 6. (förmåga ställa flyende älg)

För att godkännas som poänggivande omställning måste det fasta ståndskallet vara sammanhängande. Innebär att uppehåll i skallgivning upp till 2 minuter är ok men vid längre uppehåll bryts det sammanhängande skallet. Tidräkningen måste då börja om på nytt för att det ska kunna godkännas som omställning. I övrigt gäller samma som mom 4.

[Åter till 4.3 Uppehåll skallgivning](#)

[Åter till 4.4 Ståndskallets kvalitet](#)

[Åter till 6.11](#)

6.8 Fast ståndskall

- Fast ståndskall är när hunden ”har älgen under kontroll”.
- Att älgen sakta rör sig inom samma terrängområde (som om den betar) under hundens skallgivning anses som fast ståndskall.
- Med fast ståndskall blir hund och älg kvar lång tid inom samma område. Provggruppen kan sitta i lugn och ro och invänta ståndskallstid.
- **Nytt fast ståndskall** (mom 6) ska vara minst 10 min. för att räknas som en omställning (förflyttningen ska vara minst 100 m). Fast ståndskall under 10 minuter kallas för ståndskall (mom 6).

[Åter till mom 4.4](#)

[Åter poängtabell mom 3](#)

6.9 Gångstånd

- Gångstånd har oftast en bestämd riktning och hunden och/eller älgen blir inte kvar inom samma terrängområde utan förflyttar sig i stort sett hela eller stora delar av tiden mer eller mindre snabbt under hundens skallgivning (hunden ska kunna skälla utan ansträngning på gångstånd).
- Provggruppen kan inte sitta kvar utan måste förflytta sig snabbare för att försöka ha kontakt med älgarbetet/gångståndet.
- Ibland kan älgen stå stilla dvs fast stånd ett tag för att efter ett tag flytta på sig i gångstånd och så kan det växla under en längre tidsperiod.
- Om detta blir intensivt med korta perioder fast-/gångstånd får domaren redovisa detta som blandat fast-/gångstånd. Domaren får då göra en uppskattning av hur stor procentandel av tiden som utgör fast stånd respektive gångstånd.
- Tappar hunden kontakt med älgen och skäller i spårlöpan är det inte längre ett gångstånd.

6.10 Inkallning

- Inkallning av hund testar hundens vilja att lyda förarens kommando. Inkallning prövas både vid sök och vid älgarbete.
- Vid sök ska inkallning prövas då hunden är på väg ut i riktning från provgruppen.
- Inkallning sök får ske redan då hunden släpps dvs direkt vid söktidens start.
- Inkallning vid älgarbete görs om möjligt då domaren söker älgkontakt inför första stötning.
- Om föraren önskar kan domaren göra inkallning vid detta första inkallningstillfälle (kommer inte hunden på första inkallning kan flera inkallningsförsök göras under denna omställning).
- Normalt ska inkallning prövas på nytt före stötning vid nästkommande omställning (maximalt en lyckad inkallning per omställning kan tillgodoräknas).
- Vid två lyckade inkallningar görs inget fler inkallningsförsök under resterande arbets-/provtid.

[Åter till 4.4 Ståndskallets kvalitet](#)

[Åter till poängtabell mom 10](#)

6.11 Kontaktbesök

- Hunden kan, både under sök och älgarbete, på eget initiativ, göra kontaktbesök hos provgruppen. Kontakterna är ett uttryck för hundens samarbetsvilja och bedöms bl a i mom. 10.
- Under skallgivning vid älgarbete får hunden vara tyst upp till två minuter utan att det betraktas som brytning.
- Ståndfasta hundar premieras och fler än två kontaktbesök på eget initiativ under poänggivande arbetstid är negativt (se mom 4).
- Om kontaktbesöken sker i samband med att domaren söker skottillfälle dvs inom 200 m från ståndplatsen räknas det inte som negativt för hunden.
- Även då hunden kommer tillbaka efter förföljande av älg är en positiv egenskap som tillgodoräknas i mom 10 vid prövning av återgång.
- Om hunden tystnar och kommer till provgrupp och blir kvar mer än två minuter betraktas det som brytning. Den tiden ingår i provtid men inte i tid för älgarbete. Om hunden är tyst mer än två minuter men är kvar i älgens närhet (kan t ex vara att hunden jagas av älgen eller behov att dricka vatten etc), räknas det som uppehåll i skallgivning men ingår i poänggivande arbetstid så länge domaren inte kan konstatera att hunden övergett älgarbetet. Se också [6.6](#) och [6.7](#) hur hantera denna typ av situationer.

[Åter till poängtabell mom 4](#)

[Åter till poängtabell mom 10](#)

6.12 Omställning

- Med omställning menas att hunden, efter det älgen stötts av provgruppen, förföljer flyende älg och stoppar den för att skälla nytt fast ståndskall (förflyttning älg minst 100 m).
- Det måste vara fast ståndskall i minst 10 minuter för att godkännas som omställning.
- Älgen kan även stötas av utomstående t ex folk i markerna eller bilar etc. Se vidare stötning [6.18](#).
- Om det efter stötning blir perioder med fast ståndskall blandat med flykt och förföljande mellan de fasta ståndskallen, är det den längsta sammanhållna fasta ståndskallstiden som är **poänggivande omställning** i moment 6.
- Exempelvis att hunden förföljer efter stöt och stoppar älgen med fast ståndskall i 12 minuter, vilket uppfyller krav på omställning 10 minuter, men att älgen sedan flyr av sig själv med nytt förföljande och ny omställning med sammanhängande fast ståndskall i 35 minuter. Då är det omställningen på 35 minuter som är poänggivande omställning. En omställning per stötning får räknas som poänggivande.

[Åter till mom 4.4 Ståndskallets kvalitet](#)

[Åter till 4.6 Ställande av flyende älg](#)

[Åter till poängtabell mom 6](#)

6.13 Sammanhängande fast ståndskall

- Med sammanhängande fast ståndskall (mom 6) menas att hunden skäller fast ståndskall utan avbrott. Upp till två (2) minuters uppehåll räknas inte som avbrott.
- Blir uppehållet längre än två minuter måste domaren börja på ny tidsräkning för att hunden ska uppfylla kravet på sammanhängande fast ståndskall enligt mom 6.
- Sammanhängande fast ståndskall enligt moment 3 upphör då hunden tystnar mer än två minuter, därefter tillgodoräknas endast skalltid i mom 4 och 7.

[Åter till poängtabell mom 6 Ställande av flyende älg](#)

Tumregel vid bedömning av sökmönster

Tabellen gäller goda förhållanden och normal terräng.

En besvärlig terräng kan styra hundens sökarbete och sökmönster vilket domaren ska ta hänsyn till i sin bedömning.

Sökmönstret är mycket effektivt

9 – 10 p

Hunden söker aktivt och täcker ny mark på ett systematiskt sätt under sina sökrundor. I huvudsak cirkel-/solfjäderformade sökturer, nyttjar terräng på ett effektivt sätt. Som mycket effektivt gäller också om hunden arbetar i spårsök som leder till snabbt upptag.

Sökmönstret är effektivt

7 – 8 p

Hunden söker aktivt och täcker oftast ny mark under sina sökrundor. I huvudsak cirkel-/solfjäderformade sökturer. Nyttjar terräng i huvudsak på ett effektivt sätt. Som effektivt gäller också om hunden arbetar i spårsök fram till upptag relativt snabbt.

Sökmönstret är effektivt men tidvis i närhet av provgrupp

5 – 6 p

Hunden täcker oftast ny mark under sina sökrundor. Blandat sökmönster cirkel-/solfjäder-format sök/korridorsök tidvis på redan avsökt mark. Hunden tidvis kvar i närhet av provgrupp (**Max 15% av söktid**). Hund som arbetar med spårsök men tar lite längre tid fram till upptag.

Sökmönstret är mindre effektivt, ofta i närhet av provgrupp

3 – 4 p

Hunden söker ofta på redan avsökt mark under sina sökrundor, fastnar lätt kvar i område med gamla älgspår men kommer tillbaka till provgruppen. Blandat sökmönster cirkel-/solfjäder-/ korridorsök. Hunden stannar under söktiden genomgående kvar i närhet av provgrupp ett tag efter återkomst från söktur (**max 30 % av söktid**). Hund som arbetar med långt spårsök men fastnar i vissa områden och kommer tillbaka till provgruppen.

Sökmönstret ineffektivt, lång tid i närhet av provgrupp

1 – 2 p

Oftast korridorsök/tillbaka till gruppen i egna bakspår. Upprepade sökturer på redan avsökt mark eller fastnar i gamla älgspår och kommer inte vidare utan styrning av provgruppen. Hunden stannar långa stunder (**mer än 30 % av söktid**) i närhet av provgrupp.

Tumregel vid bedömning tempo

(vid bedömning utan pejl sätts poäng enligt domarens fria skön – max 8 poäng)

Tabellen gäller goda förhållanden och normal terräng.

Vid brant (mycket kuperad) terräng respektive tungt före eller andra hinder (typ nyröjd större föryngringsyta etc) **(1.2 och 1.3)** ska domaren ta hänsyn till detta.

Motiveras i domarens berättelse.

Utmärkt

9 – 10 p

Lägst 8,0 km/tim i genomsnitt. Hunden arbetar aktivt och effektivt under hela söktiden

Mycket bra

7 – 8 p

Lägst 6,0 km/tim i genomsnitt. Hunden arbetar aktivt och effektivt under hela söktiden

Bra

5 – 6 p

Lägst 5,0 km/tim i genomsnitt. Hunden arbetar aktivt under större delen av söktiden men vissa perioder mattas sökandet tydligt

Godtagbart

3 – 4 p

Lägst 4,0 km/tim i genomsnitt sökhastighet. Hunden arbetar inte aktivt under längre perioder av söktiden

Dåligt

1 – 2 p

Under 4 km/tim under söktiden. Hunden arbetar inte aktivt under besvärande långa perioder av söktiden

Hunden söker inte

0 p

[Åter till poängtabell mom 1](#)

[Åter 4.1](#)

6.14 Sammanlagt fast ståndskall

- Sammanlagt fast ståndskall innebär att flera perioder med fast ståndskall räknas samman.
- Sammanlagd tid uppstår då hunden skäller fast ståndskall avbrutet av att älgen rör sig i gångstånd eller flyr så hunden förföljer.
- Har betydelse för mom 4 där hunden normalt ska skälla 90 minuter sammanlagd tid innan domaren stöter älgen och sedan under dagen nå 220 minuter sammanlagd tid (vid flera upptag får man räkna samman tid från samtliga upptag).
- 90 minuter är också ett krav för att hunden ska kunna tilldelas ett första pris (krav då på 90 minuter samma älg/grupp av älgar).

[Åter till 4.3 Ståndskall upptagsplats](#)

6.15 Sammanlagt förföljande

- Sammanlagt förföljande räknas per upptag och är den sammanlagda sträcka/färdad sträcka (summan av de enskilda förföljandesträckorna) som hunden uppnår under tiden den förföljer flyende älg och eventuellt får förnyad kontakt/omställning **eller** att hunden självant avbryter förföljandet och återgår till provgrupp.
- Förföljande av flyende älg avser när älgens förflyttning sker i sken, gångstånd är inte förföljande av flyende älg.

6.16 Skalltid

Allmänt

- Med skalltid menas den tid hunden skäller. Regler för hur skalltid får räknas framgår av moment 7 skalltid.

Skalltid på upptagsplats

- I moment 3 ska hunden för högsta poäng skälla 90 minuter fast stånd då älgen stå kvar inom upptagsplatsen (200 m radie).
- Om hunden blir tyst i mer än två (2) minuter blir det avbrott i skalltid. Om hunden under tystnaden bryter dvs kommer på besök och stannar kvar hos provgrupp, upphör skalltid i mom 3 (gäller inte snabbt kontaktbesök ”fram- och tillbaka”) se (6.6 och 6.7) hur hantera brytningar.
- Om hunden är tyst, men kvar i närheten av ståndplatsen innan den fortsätter skälla, ska domaren avgöra om hunden arbetar eller inte (t ex jagas av älgen eller att den vid varm väderlek har behov av att dricka) och då görs inget avbrott i arbetstid.

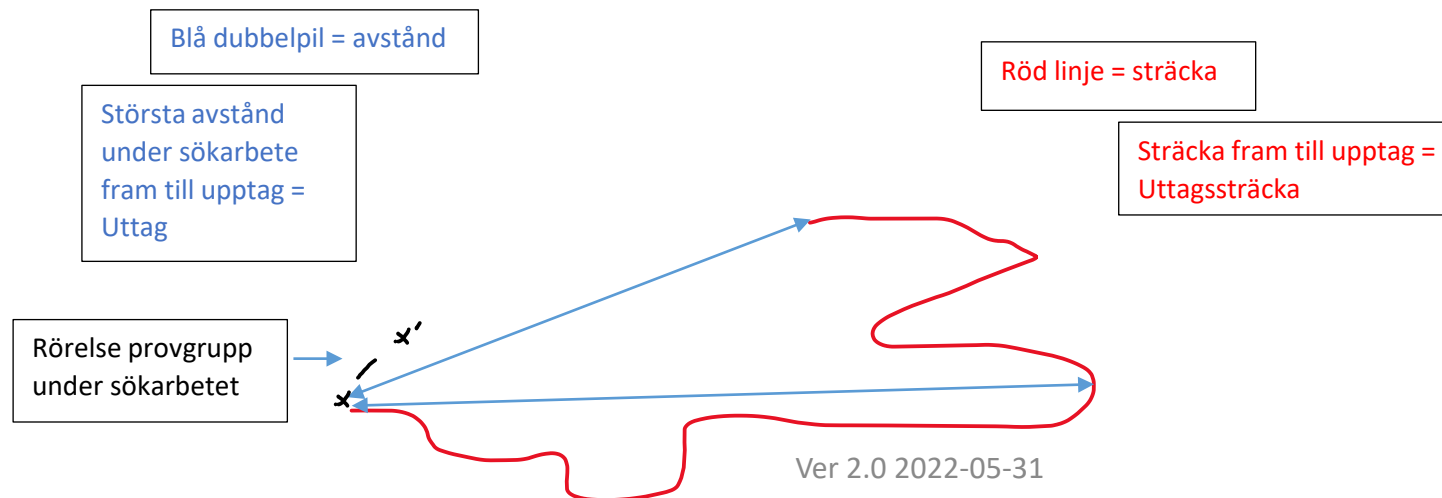
6.16 Skalltid forts

- Skalltid efter uppehållet läggs samman med skalltid före uppehållet dvs mom 3 är sammanlagd fast ståndskalltid och poänggivande i mom 3 så länge älgen står kvar inom upptagsplatsen.
- Om älg flyr före första stötning och hund förföljer (dvs bedömning startar av mom 5) upphör skalltid i mom 3 även om älgen mot förmodan skulle återkomma till området för upptag.
- Om hunden avbryter efter ett kort förföljande och återgår till upptagsplats och fortsätter skälla fast ståndskall ska domaren göra en bedömning av om det är samma grupp av älg som hunden skällt på tidigare, i så fall fortsätter skalltid upptagsplats (denna regel gäller inom 30 minuter eller att älgen flyr ut i sjö och simmar från hunden). I övriga fall gäller nytt upptag.

[Åter till 4.3 Ståndskall upptagsplats bild 19](#)
[Åter till 4.3 flykt före 90 min bild 20](#)

6.17 Sträcka

- Med ordet sträcka menar vi i reglerna den sträcka hunden färdats.
- Mäts vid sökarbete enligt GPS-mätarens uppgift om hur långt hunden rört sig.
- Om hunden i sitt sök fastnar ett tag i "spårtraj" dvs då hunden söker fram och tillbaka inom ett begränsat område så ska den rörelsen inte tas med i sträckan.
- Sträcka anges i närmaste 100-tal meter.
- Sträcka mäts även då hunden förföljer flyende älg från stöt tills hunden avslutar förföljande eller ställer om älgen.
- **Flykt-/förföljandesträcka** mäts enligt GPS-mätarens uppgift.
- Även **återgång** till provgrupp efter avslutat förföljande mäts som sträcka.

[Åter 4.1 Sök](#)

[Åter till 4.5 Förföljande](#)

6.18 Stötning

- Med stöt menas att domaren/provgruppen medvetet har skrämt älgen.
- Som stötning räknas även om älgen stöts av annat folk i markerna, trafik eller liknande orsaker.
- Även av provgruppen ofrivillig stöt räknas som stötning.
- Om inte domaren själv stött älgen ska domaren försöka klarlägga om det finns en yttre anledning att älgen flytt eller inte.
- Att älgen flyr av sig själv räknas inte som stöt. Ett (1) undantag tillåts under provdagen förutsatt att hunden skällt minst 30 minuter sammanhängande fast ståndskall då älgen flyr och att flykten sker under pågående fast ståndskallsarbete. (OBS om älgen börjar röra sig i gångstånd före flykt är inte OK (se moment 6 under poängtabellen).
- Stötning genomförs för att bedöma hundens förmåga att ställa om stött/flyende älg.

Forts nästa bild

6.18 Stötning – forts...

- Efter att älgkontakt konstaterats, samt eventuellt inkallningsförsök gjorts, ska domaren försiktigt stöta älgen.
- Den första stötningen ska utföras ungefär som en misslyckad ansmygning (älgen ska flytta sig minst 100 m).
- Andra stötningen som ska ske på den nya ståndplatsen, ska anpassas till älgens reaktion vid den första stötningen och vara kraftigare så att älgen flyr på nytt.
- Antalet stötar och när man stöter styrs mest av moment 6 "förmåga att ställa flyende/stött älg" men även hänsyn till mom 4 "ståndskallets kvalitet" och ibland även moment 5 "vilja att förfölja flyende älg.
- Domaren ska vid stöt 2 och senare stötningar, om så krävs, agera beslutsamt för att få älgen på flykt.

Forts nästa bild

6.18 Stötning – forts...

- Vid den första stötningen får man acceptera om älgen flyttar sig i gångstånd dvs hunden skäller hela tiden vid älgens förflyttning (minst 100m).
- Vid näst kommande stötningar ska älgen förflytta sig så snabbt att hunden blir tyst åtminstone en kortare stund (flyktsträcka ska kunna anges) innan den börjar skälla gångstånd eller fast stånd igen.
- Att hunden skäller kortare skallfrekvenser när den försöker stoppa älgen ska inte förväxlas med gångstånd.

Forts nästa bild

6.18 Stötning – forts...

När kan man stöta

- Normalt ska hunden skälla 90 minuter fast ståndskall innan domaren tar älgkontakt och ev. inkallning med följande stöt.
- Första stötning får dock ske flexibelt med hänsyn till tillgänglig provtid. Detta för att ge önskad tid för att pröva moment 4 respektive moment 6. Det kan t ex gälla om provet utvecklats så att hunden inte kan förbättra sin poäng i moment 3, eller att kvarstående tillgänglig provtid är för knapp för att kunna pröva moment 4 respektive moment 6 efter det hunden skällt 90 minuter fast ståndskall.
- Domaren redovisar alternativ (både risker och möjligheter) för hundägare/förare som därefter tar beslut om när första stötning ska ske.

Forts nästa bild

6.18 Stötning – forts...

När kan man stöta – forts ..

- Observera undantagsregeln i mom. 3 vid flera upptag ”om hunden vid ett första upptag förvärvat utmärkt nivå (10 eller 9 poäng) i momentet men älgen flyr efter första stötning utan att ny omställning uppnås”
- Då kan provgruppen vid ett nytt upptag, som också blir ståndskall på upptagsplats, genomföra stötning efter 30 minuters fast ståndskallsarbete. Detta för att kunna pröva moment 4 och 6 på andra upptaget inom tillgänglig arbets-/provtid”.
- OBS att stötning inte kan ske efter provtids slut och inte heller efter mörkrets inbrott.

[Åter till 4.3 Ståndskall upptagsplats, stöt](#)

[Åter till 4.4 Ståndskallets kvalitet](#)

[Åter till poängtabell mom 4 Ståndsk kvalitet](#)

[Åter till poängtabell mom 6](#) Ställande av flyende älg

[Åter till 6.12 omställning](#)

6.19 Sök

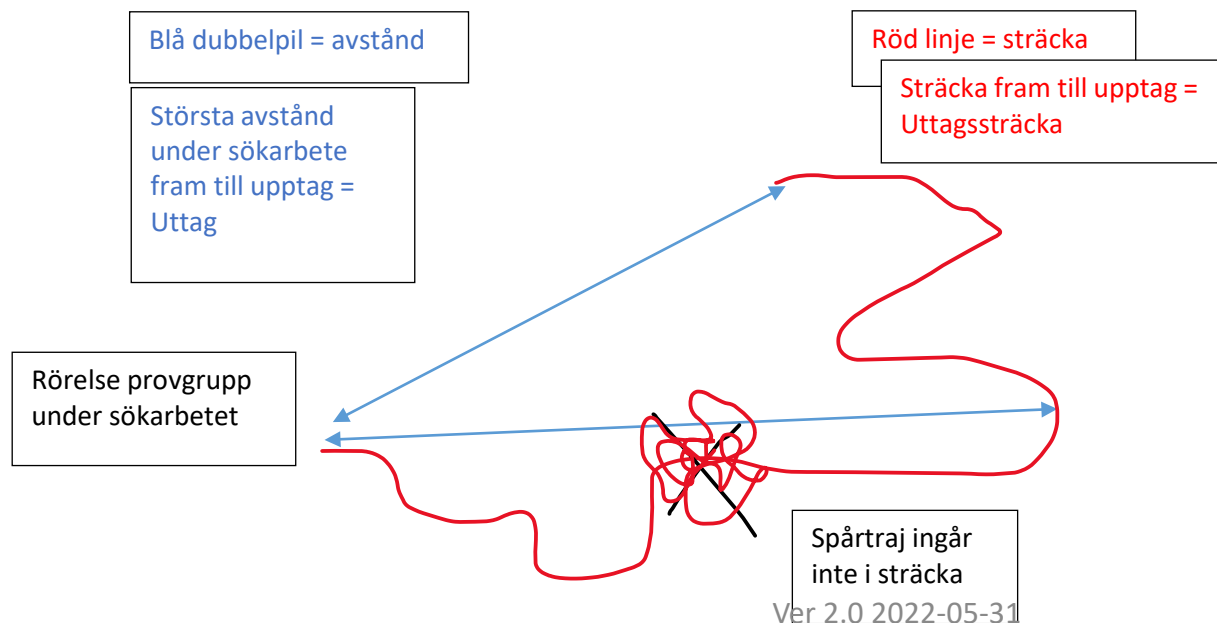
- Sök visar hundens intresse och förmåga att självständigt söka efter älg och är en viktig egenskap.
- Domaren ska sträva efter att bedöma hunden i ett område där det inte förekommer färska spår av älg. Hund ska därför inte släppas för nära en tänkbar upptagsplats. Släpp på färska spår eller synlig älg är inte tillåtet (se inledande gemensamma regler punkt 3).
- När hunden har släppts går en del hundar direkt ut i sök men andra hundar ”gör en glädjerunda” och kommer snabbt tillbaka till gruppen för att sedan börja sökarbetet.
- Domaren avgör när hunden börjar arbeta (dvs om första sökturer är en ”glädjerunda” eller inte) och det är då provtid och bedömning sök startar.

Forts nästa bild

- Domaren ska bedöma hundens naturliga sök dvs alla sökturer under provtid redovisas.
- En del hundar visar inte sitt ordinarie sök i de fall provgruppen går längs en väg för att komma in i provmarken. Bättre då att ha hunden i koppel tills man kommit fram till platsen där sökarbetet ska starta.
- ~~• Domaren ska redovisa de fem första sökturerna. Sedan kan sökturer inom samma prestationsnivå läggas samman till "sökturer flera".~~
- ~~• Domaren ska ange hur många turer som slagits samman och hur lång tid hunden varit i närhet av provgrupp under tiden för dessa sökturer.~~

6.20 Söktur

- Med söktur menas att hunden går ut, kommer tillbaka till provgruppen och går ut igen.
- Sökturernas längd är sträckan enligt GPS-mätare (inte fågelvägen).
- Om hunden blir kvar inom ett begränsat område (spårtraj fram och tillbaka) ska detta inte ingå i sträckan.
- Om upptaget kommer under första sökturen används sträcka fram till upptag "upptags-/uttagssträcka" vid poängsättning.

[Åter till 4.1 Sök](#)

[Åter till 4.2 Förmåga finna älg](#)

[Åter till tabell mom 1](#)

6.21 Starkt avvikande söktur/**avvikande händelse**

- Med starkt avvikande söktur/**avvikande händelse** avses söktur där hundens beteende skiljer sig från övriga sökturer på ett väldigt markant/extremt sätt.
- Det kan vara "sökturer/**sökarbete**" där domaren kan tro att hunden tagit upp älg (tyst upptag som inte kan säkerställas) eller annat vilt men hundens rörelsemönster skiljer sig markant jämfört med övriga sökturer.
- Om hunden jagat annat vilt men avbryter och återkommer till provgrupp räknas inte heller denna tid med i bedömning sök (redovisas som "**avvikande händelse**" i provdata).

[Åter till 4.1 Sök](#)

[Åter till 4.2 Förmåga finna älg](#)

[Åter till 4.2 bild 13 relationer
sträcka/avstånd](#)

6.23 Upptag

- Alla tillfällen då domaren med säkerhet har konstaterat upptag.
- Räknas oavsett om det skett via skallgivning, säkra spårtecken (spårtecken efter flyende konstateras och det stämmer med att hunden har haft närkontakt med älgen dvs att det med säkerhet inte rör sig om spårsök), PBP eller då domaren ser älg och att hunden har närkontakt.
- Om domaren är osäker på om hunden hittat älg ”tyst upptag” eller inte så fortsätter söktid. Sökturen kan i dessa fall ofta bli en starkt avvikande söktur.
- När hunden haft upptag som blir flyende älg och hunden hittar ny älg på väg tillbaka till provgruppen (upptag under återgång) gäller det första upptagets avstånd till upptagsplats som är poänggivande avstånd i mom 2.

6.24 Upptagsplats

- Platsen där hunden hittar älgen med en radie på 200 meter.
- Lätt att bestämma om domaren hör hunden börja skälla.
- Svårare att fastställa om hunden är utanför det område som domaren kan höra.
- Vid fast ståndskall kan domaren ibland bestämma upptagsplatsen via fast ståndskallsmarkering enligt pejl, förutsatt att hunden är kvar på samma plats och skäller när domaren kan höra hunden med egna öron.
- Svårast bedöma upptagsplats är s.k. tysta upptag där domaren konstaterar att hunden "drar iväg", ofta fortare än under sök.
- Domaren måste då förvissa sig om hunden förföljer älg eller inte.
- Springspår av älg där man på pejlen ser att hunden sprungit kan tolkas som upptag men domaren måste vara säker på sambandet. Upptagsplats får då bedömas av domaren.
- Enbart fartökning på pejlen utan konstaterande av säkra springspår är inte tillräckligt för att fastställa upptag av älg.

Forts nästa bild

6.24 Upptagsplats forts

- Om upptaget sker på en öppen plats, öppet hygge eller en öppen myr, ska domaren inte reducera sin poänggivning om älgen väljer att uppsöka ett mer skyddande område/skogskant. En sådan förflyttning får dock inte vara mer än 500 m (flyktsträcka) och ska ske direkt efter upptag.

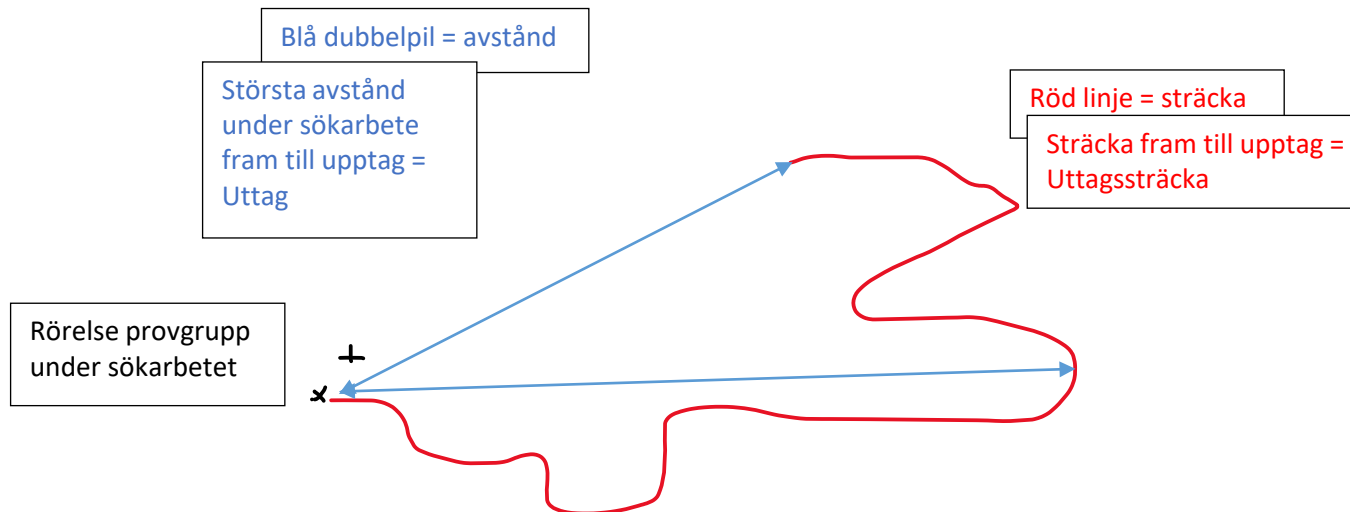
[Åter 4.3 Ståndskall upptagsplats](#)

[Åter poängtabell mom 3](#)

6.25 Upptagssträcka

Den sträcka hunden rört sig från senaste kontakt med provgrupp fram till upptag (dvs ingen fullständig söktur).

Största avståndet fågelvägen till provgrupp under detta sökarbete fram till upptag kallas ”uttag”. Upptagssträcka och uttag används vid poängsättning av mom 1 och mom 2 vid upptag under första söktur.

Ver 2.0 2022-05-31

[Åter till 4.2 Förmåga finna älg](#)

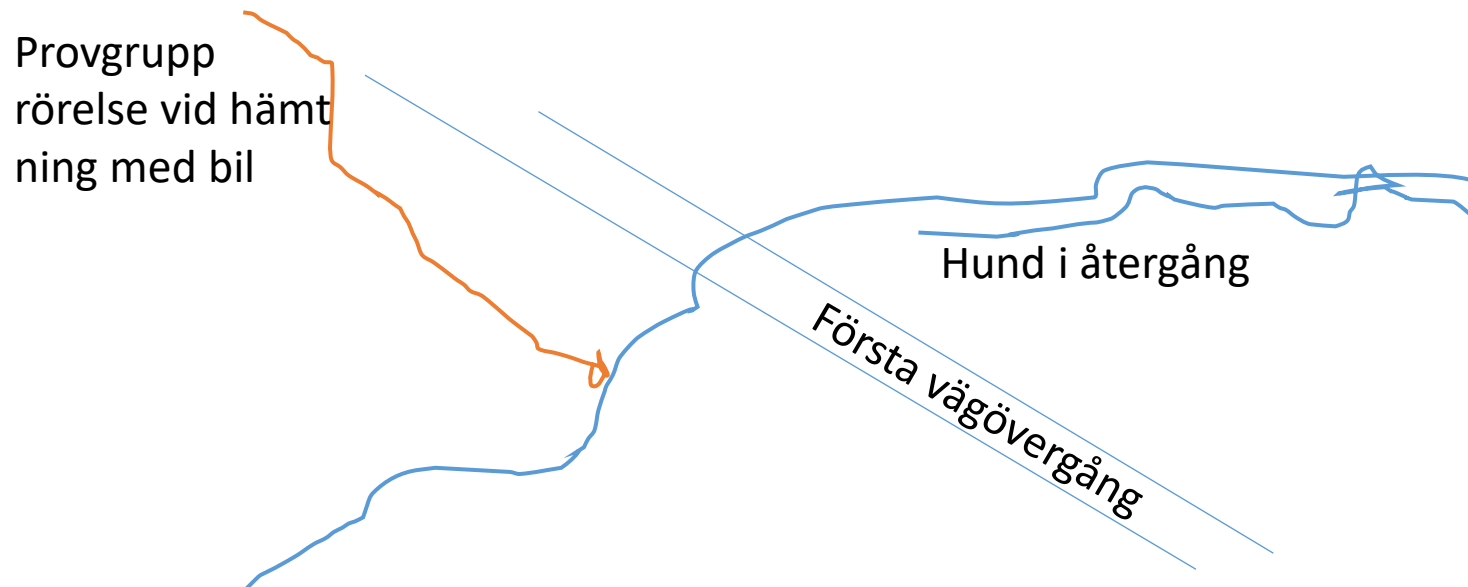
[Åter till tabell mom 1](#)

6.26 Återgång, återgångsstäcka

- Med återgång menas att hunden på eget initiativ och självständigt söker sig tillbaka till provgruppen efter det hunden slutat förfölja flyende älg.
- Återgång mäts som den sträcka hunden tillryggalagt från avslutat förföljande fram till återkomst till provgrupp (oftast till den plats där senaste stötning genomfördes av provgruppen).
- Återgång är poänggivande arbetstid och detta arbete får inte avbrytas av andra än hunden.
- Domaren ska förvissa sig att hunden har samarbete i form av återgång, det är alltså inte tillåtet att hämta hunden, såvida det inte är fara för hundens liv eller tredje persons egendom.

6.26 Återgång, återgångsstäcka

- Det är dock tillåtet att hämta/möta hunden förutsatt att den redovisat effektiv återgång i sina bakspår i minst 2 km. Om hunden under sin återgång inte tidigare passerat någon bilväg (typ skogsbilväg) ska domaren normalt pröva hundens förmåga till vägövergång före det hunden möts upp. Viker hunden av längs väg dvs avviker från sina bakspår ska domaren avvakta för att kunna bedöma om hunden är på väg att gena tillbaka eller på väg att överge provgruppen (förtydli Upplands Väsby 2022-05-20)

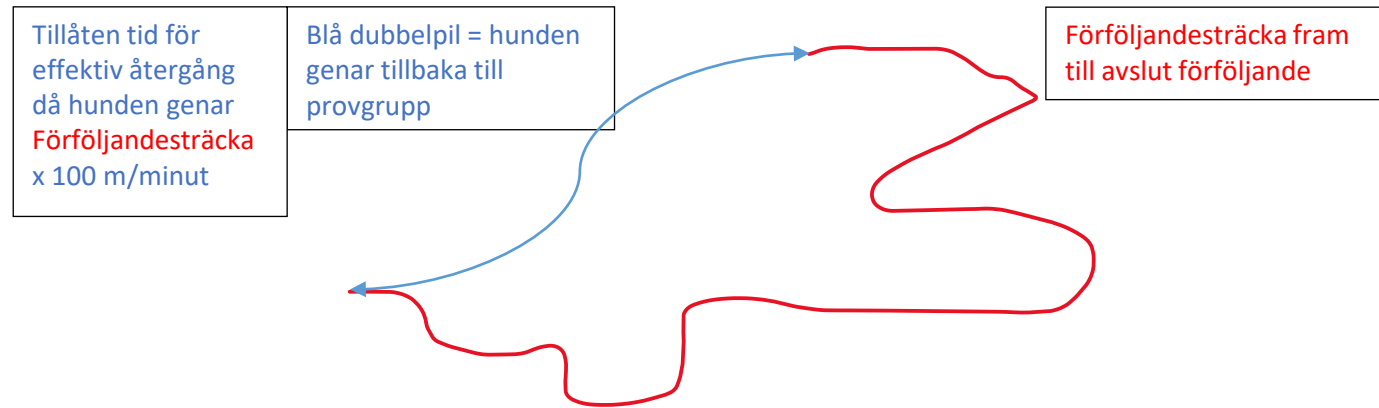
6.26 Återgång, återgångssträcka

- Om provgruppen med anledning av fara för hundens liv möter upp hunden då den efter förföljande är på väg tillbaka till "faroplatsen" (typ livligt trafikerad väg, järnväg etc.) tillgodoses hunden den återgångssträcka den presterat fram till "faroplatsen".
- Observera att detta skiljer sig från regeln då hundens älgarbete avbryts vid "faroplatsen", då hunden får tillgodoses sig den förtjänstpoäng den presterat före eller efter hämtning.
- Om hunden hittar ny älg innan den hunnit tillbaka till provgruppen, uppfyller detta inte kravet på återgång utan räknas som nytt upptag. Sträckan hunden tillryggalagt efter att ha avslutat förföljande fram till nytt upptag redovisas som "avbruten återgång/nytt upptag". Dvs poänggivande arbetstid men ingen poäng i mom 2 eller 10 för det arbetet.

6.26 Återgång, återgångsstäcka - forts

- Återgång kan bedömas inom en timme efter provtids slut om stötning med förföljande skett före mörkets inbrott. **Dock inte längre än en timme efter mörkets inbrott.**

OBS regel 2.3 c om vilka moment som kan bedömas i mörker. Om provet avslutas med hund i fast stånd efter mörkets inbrott görs inkallning. Om denna inkallning resulterar i stötning med förföljande kan förföljande och återgång inte prövas utan endast lydnad.

[Åter till 4.5 Förföljande](#)

[Åter till 4.10
samarbete återgång](#)

6.27 Älgkontakt

- Med älgkontakt menas att domaren, under normala förhållanden, konstaterar att hunden skäller på älg dvs inte ett krav på att jägarmässigt kunna avlossa ett tänkt skott.
- Vid svår terräng eller svårt före räknas stöt av provgrupp som uppnådd älgkontakt.
- Älgkontakt tas **endast i samband med hunden skäller fast stånd** och är en kvalitets-säkring av att hunden har förmåga att skälla så att det är möjligt att ta sig nära in på ståndplatsen.
- Det förväntas av domaren att han/hon så försiktigt som möjligt försöker att komma nära intill ståndskallet för att kunna konstatera att hunden skäller på älg och även bedöma hundens uppförande.
- Om försöket resulterar i en stöt, utan att domaren sett älgen eller ser den i rörelse, så får det betraktas som att älgkontakt är uppnådd, förutsatt att älgen flyttar sig minst 100 m.
- Det ska inte läggas hunden till last om provgruppen vid otur stöter älgen före det man uppnår älgkontakt.
- Att älgen kommer förbi provgruppen, i gångstånd eller flykt med hund nära, räknas inte som älgkontakt. Om älgen flyr utan att domaren sett älgen vid försök till älgkontakt ska spårtecken säkras.

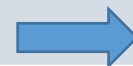
6.28 Älg i betesrörelse

- Detta begrepp avser Moment 3 poäng 9 – 7.
- Med fast stånd på älg i betesrörelse avses att hunden skäller sammanhängande fast stånd samtidigt som älgen ibland rör sig som vid betesrörelse. Rörelsemönstret ofta oregelbundet och inte ihållande rörelse.
- Domaren måste tänka på att detta begrepp skiljer sig starkt från begreppet gångstånd (som har en ständig rörelse med riktning ut ur området).
- 90 minuter upp till 500 meter motsvarar en ständig rörelse motsv 0,33 km/tim. För att hunden ska kunna tilldelas poäng för älg i betesrörelse måste hunden skälla sammanhängande fast stånd under hela den tid som tillgodoräknas.

[Åter poängtabell mom 3](#)

Poängtabell mom 1 Sök

Sök poängsätts enligt följande: Upptagssträcka och uttag gäller vid upptag första söktur och markeras med K. Vid upptag första söktur poängsätts hundens prestation enligt tabellen längst till höger.	poäng	Upptag första söktur (K) poäng
Sökmönstret är <u>mycket effektivt</u> , sökturer/upptagssträcka (<u>6.20</u> och <u>6.25</u>) på 2 km eller mer, tempot är <u>utmärkt</u> och största avstånd/uttag (<u>6.4</u> och <u>6.25</u>) till provgruppen är minst 800 m. Utan PBP: sökturernas längd i genomsnitt 15 - 30 min	9 - 10	8
Sökmönstret är <u>effektivt</u> , sökturer/upptagssträcka på 1,5 km eller mera, tempot är <u>mycket bra</u> och största avstånd/uttag till provgruppen är minst 600 m. Utan PBP: sökturernas längd i genomsnitt 10 - 15 min.	7 - 8	7
Sökmönstret är <u>inte lika effektivt</u> , sökturer/upptagssträcka på 1 km eller mera, tempot är <u>bra</u> och största avstånd/uttag till provgruppen är minst 400 m. Utan PBP: sökturernas längd i genomsnitt 5 - 10 min.	5 - 6	6
Sökmönstret är <u>mindre effektivt</u> , sökturer/upptagssträcka på mindre än 1 km, tempot är <u>godtagbart</u> och största avstånd/uttag till provgruppen är minst 250 m. Utan PBP: sökturerna i genomsnitt 2 - 5 minuter	3 - 4	5

Poängtabell Sök forts

	Poäng	Poäng upptag första söktur K
Sökmönstret är <u>ineffektivt</u> , sökturer/upptagssträcka på mindre än 500 m, tempot är <u>dåligt</u> och största avstånd/ uttag till provgruppen är mindre än 250 m. Utan PBP: sökturernas längd i genomsnitt 0 – 3 minuter.	1 – 2	4
Har inget sök. Eller hunden släpps vid färska spår, direkt på av provgrupp observerad, älg/synkontakt älg eller direkt i älgens vittring	0	0
Poängavdrag vid alltför långa sökturer – tidsgräns gäller vid normalt före/terräng. Regeln gäller även vid bedömning med PBP.	Poängav- drag.	Obs inget poängavdrag vid K/UFS
TF 1: 15 % eller fler av sökturerna överstiger 30 minuter	- 1	
TF 2: 25 % eller fler av sökturerna överstiger 30 minuter	- 2	
TF 3: Hunden överger provgrupp	- 3	

[Åter 4.1](#)

Tabell mom 2 förmåga finna älg

<u>Förmåga att finna älg poängsätts enligt följande:</u>	Poäng
Utmärkt förmåga att finna älg Hunden visar mycket hög effektivitet i sitt <u>sökarbete</u> och hittar älgen snabbt med hjälp av sina sinnen sedan den kommit in i området för älgens uppehållsplats eller hittar fram till uppehållsplatsen snabbt med hjälp av effektiv spårning. Avståndet (6.5) till upptagsplatsen är <u>minst 800 m</u> Eller avståndet till upptagsplatsen är <u>minst 600 m</u>, med största uttag/avstånd under upptagslänk minst 800 m och löpsträcka till upptag minst 1200 m. Båda alternativen räknat från den plats hunden senast hade kontakt med provgruppen.	9 – 10

Forts nästa bild ➡

Mycket bra förmåga att finna älg

Hunden visar hög effektivitet i sitt sökarbete och hittar älgen relativt snabbt med hjälp av sina sinnen sedan hunden kommit in i området för älgens uppehållsplats eller hittar fram till uppehållsplatsen relativt snabbt med hjälp av spårning (utan mer omfattande omtag i spårningsarbetet).

Avståndet till upptagsplatsen är minst 600 m

Eller avståndet till upptagsplatsen är minst 400 m, med största uttag/avstånd under upptagslänk minst 600 m och löpsträcka till upptag minst 1000 m.

Båda alternativen räknat från den plats hunden senast hade kontakt med provgruppen.

7 – 8

Bra förmåga att finna älg

Hunden visar bra effektivitet i sitt sökarbete och hittar älgen efter en tids sökande antingen med hjälp av sina sinnen sedan hunden kommit in i området för älgens uppehållsplats eller hittat den med hjälp av spårning (ett begränsat antal omtag i spårningsarbetet tillåts).

Avståndet till upptagsplatsen är minst 300 m

Avstånd räknat från den plats hunden senast hade kontakt med provgruppen.

5 – 6

Godtagbar förmåga att finna älg

Hunden visar godtagbar effektivitet i sitt sökarbete. Älgen hittas dock inte förrän efter en längre tids sökande fastän terrängen och förhållandena är goda för ett snabbt upptag med hjälp av sinnena (upprepade omtag i spårningsarbetet eller upprepade sökturer i runt upptagsplats före upptag)
Eller avstånd till upptagsplats är mindre än 300 m

3 – 4

	Poäng
Dålig förmåga att finna älg Hunden visar lägre effektivitet i sitt sökarbete och älgen hittas inte förrän efter en längre tids sökande trots klara tecken på älgförekomst och att goda förhållanden råder. Eller hunden finner älgen genom provgruppens eller älgens rörelse genom terrängen.	1 - 2
Inget upptag trots älg i området Eller älgen står inom synhåll för gruppen när hunden finner den	0
Inget upptag	K

[Åter till 4.2](#)

Mom 3 Förmåga att ställa älg i upptaget

<u>Förmåga att ställa älg i upptaget poängsätts enligt följande:</u>	Poäng
Fast ståndskall (6.8) på <u>upptagsplatsen</u> (6.24) i minst 90 min	10
Fast ståndskall på <u>upptagsplatsen</u> i minst 60 min. Eller 90 min <u>sammanhängande</u> fast ståndskall på älg i <u>sakta betesrörelse</u> (6.28) upp till 500 m. Eller fast ståndskall i minst 90 min vid en <u>förflyttning</u> upp till 300 m	9
Fast ståndskall på <u>upptagsplatsen</u> i minst 45 min Eller 60 min <u>sammanhängande</u> fast ståndskall på älg i <u>sakta betesrörelse</u> upp till 500 m. Eller fast ståndskall i minst 60 min vid en <u>förflyttning</u> upp till 300 m	8
Fast ståndskall på <u>upptagsplatsen</u> i minst 30 min Eller 45 min <u>sammanhängande</u> fast ståndskall på älg i <u>sakta betesrörelse</u> upp till 500 m. Eller fast ståndskall i minst 60 min vid en <u>förflyttning</u> upp till 500 m	7

Mom 3 Förmåga att ställa älg i upptaget - forts

Fast ståndskall på <u>upptagsplatsen</u> i minst 20 min Eller 60 min <u>fast</u> ståndskall vid en <u>förflyttning</u> upp till 1000 m. Eller hunden hittas i fast stånd och upptagsplats går inte fastställa varken via spårtecken eller PBP och därefter minst 45 min fast ståndskall.	6
Fast ståndskall på <u>upptagsplatsen</u> i minst 10 min Eller fast ståndskall i minst 30 min vid en <u>förflyttning</u> upp till 500 m.	5
<u>Fast</u> ståndskall i minst 30 min vid en förflyttning upp till 1000 m. Eller fast ståndskall i minst 60 min vid en <u>förflyttning över 1000</u> m.	4
<u>Fast</u> ståndskall i minst 30 min vid en <u>förflyttning över 1000</u> m.	3
Fast ståndskall på <u>upptagsplatsen</u> i 1 - 9 min Eller fast ståndskall i minst 10 min vid en <u>förflyttning över 200</u> m	2
<u>Fast</u> ståndskall 1 - 9 min vid en <u>förflyttning över 200</u> m	1
Älgen förflyttar sig efter upptaget därefter inget skall	0
Inget upptag	K

Poängtabell mom 4

Ståndskallets kvalitet poängsätts enligt följande:	Älgarbetstid	Tid fast ståndsk	Poäng
Domaren har minst tre älgkontakter (6.27), samt minst tre stötningar (6.18).	300	200	10
Domaren har minst tre älgkontakter, samt minst tre stötningar.	270	180	9
Domaren har minst två älgkontakter, samt minst två stötningar.	240	150	8
Domaren har minst två älgkontakter, samt minst två stötningar.	200	120	7
Domaren har minst en älgkontakt, samt minst en stötning.	120	90	6
Fast ståndskall i minst 90 min.	-	90	5
Fast ståndskall i minst 60 minuter eller minst 120 min. ståndskallsarbete (kan vara 120 min enbart gångstånd)	-	60 (120)	3 – 4

Poängtabell mom 4 - forts

Ståndskallets kvalitet poängsätts enligt följande:	Älgarbetstid	Tid fast ståndsk	Poäng
Fast ståndskall i minst 20 minuter eller <u>minst 60</u> minuter ståndskallsarbete (kan vara enbart gångstånd)	-	20 (60)	1 – 2
Fast ståndskall i mindre än 20 minuter eller <u>mindre än 60</u> min ståndskallsarbete (kan vara enbart gångstånd) Eller älgen flyr direkt vid upptag.	-	< 20 (<60)	0
Inget upptag			K
Poängavdrag för tre kontaktbesök (6.11) eller flera utan att provgruppen varit i närheten av ståndskallsplatsen			Avdr poäng
Om hunden utan uppmaning avbryter pågående ståndskall och <u>tar kontakt</u> med provgruppen tre gånger eller flera (gäller inte kontakter då provgruppen söker skottillfälle i närheten av ståndskallsplatsen dvs inom 200 m radie).			-2

Poängtabell mom 5 förföljande

Vilja att förfölja flyende älg poängsätts enligt följande:	Poäng
Sammanlagt förföljande vid enskilt upptag (6.15) minst 4 km Eller en enskild förföljandesträcka med omställning på minst 2,5 km Utan PBP: sammanlagd tid förföljande/återgång tills hund tillbaka hos provgrupp minst 60 min.	10
Sammanlagt förföljande vid enskilt upptag minst 3,5 km. Eller en enskild förföljandesträcka med omställning på minst 2,0 km Utan PBP: sammanlagd tid förföljande/återgång tills hund tillbaka hos provgrupp minst 50 min.	9
Sammanlagt förföljande vid enskilt upptag minst 3 km. Eller en enskild förföljandesträcka med omställning på minst 1,5 km Utan PBP: sammanlagd tid förföljande/återgång tills hund tillbaka hos provgrupp minst 40 min.	8
Sammanlagt förföljande vid enskilt upptag minst 2,5 km. Eller en enskild förföljandesträcka med omställning på minst 1,0 km Utan PBP: sammanlagd tid förföljande/återgång tills hund tillbaka hos provgrupp minst 30 min.	7

Poängtabell mom 5 förföljande - forts

Vilja att förfölja flyende älg poängsätts enligt följande:	Poäng
Sammanlagt förföljande vid enskilt upptag minst 2 km. Utan PBP: sammanlagd tid förföljande/återgång tills hund tillbaka hos provgrupp minst 20 min.	6
Sammanlagt förföljande vid enskilt upptag minst 1,5 km. Utan PBP: sammanlagd tid förföljande/återgång tills hund tillbaka hos provgrupp minst 10 min.	5
Sammanlagt förföljande vid enskilt upptag minst 1 km. Utan PBP: sammanlagd tid förföljande/återgång tills hund tillbaka hos provgrupp minst 7 min.	4
Sammanlagt förföljande vid enskilt upptag minst 0,7 km. Utan PBP: sammanlagd tid förföljande/återgång tills hund tillbaka hos provgrupp minst 5 min.	3

Poängtabell mom 5 förföljande - forts

Vilja att förfölja flyende älg poängsätts enligt följande:	Poäng
Sammanlagt förföljande vid enskilt upptag minst 0,5 km. Utan PBP: sammanlagd tid förföljande/återgång tills hund tillbaka hos provgrupp minst 3 min.	2
Sammanlagt förföljande vid enskilt upptag minst 0,3 km. Utan PBP: sammanlagd tid förföljande/återgång tills hund tillbaka hos provgrupp minst 1 min.	1
Hunden förföljer inte flyende älg	0
Kan inte bedömas/gångstånd till naturhinder eller enbart gångstånd.	K
Inget upptag	K

[Åter till 4.5 Förföljande](#)

Poängtabell mom 6 ställande flyende älg

Ställande av flyende älg poängsätts enligt följande:	Poäng
Minst tre omställningar (6.12) efter stötning (6.18), med nytt sammanhängande (6.13) fast ståndskall. Minst två av omställningarna ska vara minst 30 min (och en minst 10 min). <u>Gångstånd</u> mellan stöt och ny omställning med fast stånd är <u>inte tillåtet</u> vid de omställningar som används för poängsättning.	10
Minst tre omställningar efter stötning, med nytt sammanhängande fast ståndskall. Minst två av omställningarna ska vara minst 30 min . (och en minst 10 min). <u>Gångstånd</u> mellan stöt och ny omställning och fast stånd är <u>tillåtet</u> (gäller även poängnivåerna 8 – 5 poäng)	9
Minst två omställningar efter stötning, med nytt sammanhängande fast ståndskall. Båda omställningarna minst 30 min .	8
Minst två omställningar efter stötning, med nytt sammanhängande fast ståndskall. Den ena omställningen minst 30 min . (och en minst 10 min).	7

Poängtabell mom 6 ställande flyende älg - forts

Ställande av flyende älg poängsätts enligt följande:	Poäng
Minst en omställning efter stötning med nytt sammanhängande fast ståndskall i minst 30 min.	6
En omställning efter stötning med nytt sammanhängande fast ståndskall som varar 10 - 29 minuter	5
Ingen omställning efter stötning – sammanlagd fast ståndskallstid minst 10 min (flera sammanhängande fasta ståndskall men alla under 10 min) eller gångstånd i minst 10 min.	4
Efter stötning fast- eller gångstånd under 10 min.	3
Försök till omställning efter stötning kan konstateras	2
Inget skall efter stötning Eller ingen stötning/inget ståndarbete - älgen flyr i upptaget	1
Hunden förföljer inte älgen efter stötning	0
Kan inte bedömas pga naturhinder Eller inget upptag	K

Poängtabell mom 10 lydnad och samarbete

Samarbete och lydnad poängsätts enligt följande:	
Under sök	(0 – 2 poäng)
<u>10 a. lydnad</u>	
Hunden kan kallas in (6.10)	1
Hunden kan inte kallas in och kopplas	0
Upptag första söktur - inkallning inte provad vid släpp och inte heller tillbaka inom 60 minuter efter arbets-/provtids slut	K (=0)
<u>10 b. samarbete</u>	
Hunden tar kontakt med provgruppen efter genomförd söktur/-er	1
Ingen kontakt/för självständig/lämnar provgrupp över 90 min utan att söka älg)/måste hämtas med bil	0
Upptag på första sökturen och skäller fast ståndskall vid arbets-/provtids slut (inte åter inom 60 minuter efter provtid).	K (=0)

Poängtabell mom 10 lydnad och samarbete

Samarbete och lydnad poängsätts enligt följande:	
Under älgarbete	(0 – 5 poäng)
<u>10 c. lydnad på ståndplatsen</u>	
Hunden kan kallas in från ståndskall och kommer genast (kopplingsbar), två gånger, varav minst den ena före 150 minuter, älgarbetet återupptas	3
Hunden kan kallas in från ståndskall och kommer genast (kopplingsbar), en gång under arbetstiden, älgarbetet återupptas	2
Vid inkallning kommer hunden efter någon tvekan (kopplingsbar) varefter älgarbetet återupptas	1
Hunden kan inte kallas in	0
Inget älgarbete som kunnat provas/inget upptag	K (=0)

Poängtabell mom 10 lydnad och samarbete

Samarbete och lydnad poängsätts enligt följande:	
Under älgarbete	(0 – 5 poäng)
<u>10 d. samarbete på ståndplatsen</u> (inom 200 m från älgens ståndplats)	
Hunden arbetar aktivt och underlättar därigenom skottillfälle/ lätt att identifiera älgens ståndplats. Ev kontaktbesök görs utan att tappa kontroll på älgen.	2
Hunden arbetar inte aktivt för att underlätta att identifiera älgens ståndplats/arbetar lite långt från älgen. Ev kontaktbesök görs utan att tappa kontroll på älgen.	1
Hunden kommer till provgrupp men älgen flyr under tiden för kontaktbesök	0
Inget älgarbete som kunnat prövas/inget upptag	K (=0)

Poängtabell mom 10 lydnad och samarbete

Samarbete och lydnad poängsätts enligt följande:	
Vid provtidens slut (<u>två alternativa avslut</u> - 10 e. resp 10 f.)	(0 – 3 poäng)
<u>10 e. lydnad</u> (<u>under annan provtid</u>)	
Tillämpas endast vid upptag där samtliga stötningar under hela provtiden resulterat i nya omställningar, dvs att <u>återgång enligt delmom. 10 f inte har kunnat provas.</u>	
<u>(Förtydligande av tabell tryck här)</u>	
Hunden skäller ståndskall vid provtidens slut och kan kallas in	3
Hunden kan kopplas från älgarbete dvs kan kallas in under förföljande av älg efter provtidens slut (inkallning då hund är i rörelse från provgruppen).	2
Hunden skäller ståndskall vid provtidens slut och kan inte kallas in men avbryter älgarbete och kommer till provgrupp före 60 min.	1
Kan inte kopplas inom 60 min efter provtids slut, eller hunden måste hämtas	0

Poängtabell mom 10 lydnad och samarbete - forts

Samarbete och lydnad poängsätts enligt följande:	
Vid provtidens slut (<u>två alternativa avslut</u> - 10 e. resp 10 f.)	(0 – 3 poäng)
<u>10 f. samarbete</u> (kan prövas inom 60 minuter efter provtids slut, dock inte stöt efter mörkrets inbrott – <u>se tillämpningsexempel</u>)	
Tillämpas i de fall hunden <u>inte</u> skäller ståndskall vid provtids slut – se vidare text nedan under tabell	
Effektiv återgång till provgrupp omedelbart efter att den avbryter ett långt förföljande. Återgången till provgrupp är minst 2 kilometer tillryggalagd sträcka (längsta återgång vid flera upptag). Effektivt 100 m/min	3
Effektiv återgång till provgrupp omedelbart efter att den avbryter ett långt förföljande. Återgången till provgrupp är under 2 kilometer tillryggalagd sträcka (längsta återgång vid flera upptag).	2

Poängtabell mom 10 lydnad och samarbete - forts

Samarbete och lydnad poängsätts enligt följande:	
Vid provtidens slut (två alternativa avslut - 10 e. resp 10 f.)	(0 – 3 poäng)
<u>10 f. samarbete</u> (kan provas inom 60 minuter efter provtids slut, dock inte stöt efter mörkrets inbrott - <u>se tillämpningsexempel</u>) - forts	
Återgång efter förföljande av älg men återgången är inte effektiv dvs tar lång tid eller blir kvar långa stunder på samma ställe. Eller hunden tar upp ny älg på väg tillbaka till provgrupp efter avslutat förföljande efter flyende älg.	1
Lämnar provgruppen/hämtas med bil/besöker bebyggelse/strövar planlöst i skogen efter avslutat förföljande på flyende älg.	0
Inget älgarbete/upptag. Eller hunden hinner inte tillbaka till provgrupp inom 60 minuter efter provtids slut.	K (=0)

Poängtabell mom 10 lydnad och samarbete - forts

Samarbete och lydnad poängsätts enligt följande:	
10 g. Poängavdrag vid för många kontaktbesök (6.11) (över 200 m från ståndplats) under provdagen	
Hunden tar tre (3) eller flera självständiga kontakter under provdagen då gruppen är längre än 200 m från ståndplatsen. Gäller inte kontakter då gruppen aktivt söker skottillfälle/älgkontakt och hunden är medveten om provgruppen eller återkommer efter att ha förföljt älg.	- 2 p

[Åter till OH 4.10 lydnad och samarbete](#)

4. Genomförande - forts

- Prov får inte genomföras på ö eller "avgränsat område" mindre än 1000 ha och naturligtvis inte i älghägn.
- SÄK redovisar vilka tekniska hjälpmedel som inte får användas.
- Inte tillåtet att stanna för att släppa hunden på älg som man ser från bil på väg ut i provområdet.
- Får man se älg ute i terrängen efter det hunden redan är släppt, är det tillåtet att genomföra provet på den älgen.
- Hunden får dock inte släppas direkt på älg som provgruppen ser i terrängen och inte heller direkt på färskt älgspår.
- Det är inte tillåtet att locka på älgen.

[Åter utbmtrl 4.1 Sök](#)

1 INLEDANDE FÖRUTSÄTTNINGAR

1.2 Beaktande av svåra provförhållanden

- I de fall förhållandena är synnerligen svåra, exempelvis störtregn, storm, stor nyröjd föryngringsyta med tjockt lager röjningssly, tjockt snötäcke-tungt före, skrapigt före, extrem värme, ska domaren ta hänsyn till detta i sin bedömning.
- Domaren ska, oberoende av förhållanden, redovisa de faktiska antal meter respektive tider som hunden presterat under provtiden.
- Domaren ska i sin domarberättelse motivera på vilket sätt hunden gjort sig förtjänt av högre poäng än vad som skulle ha gällt för prestationen vid normala förhållanden.

1 INLEDANDE FÖRUTSÄTTNINGAR

1.3 Starkt kuperad terräng

- Är terrängen starkt kuperad eller av andra skäl svårtillgänglig för hunden ska domaren ta hänsyn till detta vid poängsättning av hundens tempo.
- Motiveras i domarens berättelse.
- Avstånd och sträckor noteras enligt GPS-uppgift.

[Åter utb mtrl 4.1 Sök](#)

10 e lydnad under "annan provtid"

10 e avser lydnad under "annan provtid" dvs de 60 minuter hundägaren har på sig att koppla hunden efter arbets-/provtids slut. 10 e gäller då hunden skäller ståndskall vid provtids slut och då återgång inte kunnat prövas tidigare under dagen.

Misslyckade inkallningar i 10 e påverkar inte poängsättning för inkallningar enligt 10 C.

3 p Kan kallas in (ok med misslyckade inkallningar)

2 p Kan kopplas från älgarbete dvs typ inkallningsförsöket resulterade i stöt men vid ny/nya inkallning(-ar) slutar hunden förfölja och återvänder till provgrupp. Antingen på ståndplats eller plats där älg och hund exempelvis passerar över väg.

1 p Hunden har inte kunnat kallas in dvs ingen lydnadsreaktion direkt vid inkallningsförsöken men "efter ett tag" slutar den skälla ståndskall eller släpper förföljandet "fördröjd verkan" och är åter hos provgrupp inom 60 minuter efter provtids slut.

0 p Hunden har inte kunnat kopplas inom 60 minuter efter provtids slut eller att hunden måste hämtas eller "fångas" på spårlöpa.

Mom 10 f Återgång och mörkrets inbrott, mörkret infaller kl1600 i samtliga exempel. Pkt 2.3 älgarbete efter mörkrets inbrott

- Ex1: Stöt kl 15.20 med ff som resultat, provtid slut kl1600, hunden åter kl1650.
Poäng ges för återgång så länge stötningen genomförs innan mörkrets inbrott. Således ska hunden "förfölja in i mörkret".
- Ex2: Provtid slut kl 17.00, kl 16.00 när mörkret infaller är hunden i ff men återkommer senast kl17.00
Poäng ges för återgång enligt kapitel 6 punkten 6.26 och gäller förutsatt att stötningen skett före provtidsslut samt före mörkrets inbrott.
- Ex3: Provtid slut kl 17.00, provet avslutas med en misslyckad inkallning som leder till förföljande.
Hunden får inte "annan provtid" dvs ytterligare 60 min för återgång. Stötning kan inte ske efter provtids slut eller som i det här fallet, efter mörkrets inbrott. Det är heller aldrig tillåtet att fortsätta bedömningen mer än 60min efter mörkrets inbrott.
- Ex4: Provtid slut kl 17.00, stötning är gjord kl 15.50 och hunden är i ff eller på återgång får den 60min efter provtidsslut alltså fram till kl18.00?
Samma regler som ex 3. Det är aldrig tillåtet att bedöma hunden mer än 60 min efter mörkrets inbrott.